

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

**Zhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření a
rozvoj obce či města**

Bc. Jiří Kordanič

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jiří Kordanič

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Zhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření a rozvoj obce či města

Název anglicky

Assessing the impact of grant projects for the management and development of the municipality or city

---

Cíle práce

Cílem této diplomové práce je zhodnotit vliv dotačních projektů na hospodaření a rozvoj města Jirkov v období let 2010 – 2014. Město Jirkov realizovalo v uplynulých letech desítky dotačních projektů, které se výraznou měrou podílely nejen na zkvalitnění života ve městě, ale výrazným způsobem také zasáhly do samotného hospodaření obce. Jednalo se především o oblast investic, kdy byly realizovány projekty za stovky milionů korun a město dosáhlo nejvyšších výdajů na investice v novodobé historii. Dalším dílčím cílem práce pak bude za pomoci terénního šetření zhodnotit pohled vybraných zastupitelů města a občanů na rozvoj města a jeho proměny v souvislosti s využitím dotací.

Metodika

V teoretické části práce bude za pomoci studijní literatury popsána charakteristika obce a její působnost. Další kapitola se pak bude zabývat hospodařením obce a jejím rozpočtem. Ve vztahu k cíli práce zde bude také popsána dotační politika strukturálních fondů v ČR v programovém období 2007 – 2013, které měly největší vliv na čerpání dotací městem Jirkov.

V praktické části pak bude popsáno hospodaření města Jirkov v letech 2010 – 2014. Sledovány budou především výdaje v oblasti investic, zároveň budou tyto výdaje posuzovány ve vztahu k přijatým dotacím s dopadem na rozpočet města. V jedné z kapitol budou také popsány konkrétní dotace a jejich zdroje, ze kterých město čerpalo a dále bude uveden postup při administraci projektů v rámci městského úřadu.

V závěru pak bude vyhodnocen vliv dotací na rozvoj a podobu města, a to včetně zhodnocení terénního šetření mezi jirkovskými zastupiteli a občany.

Doporučený rozsah práce

60- 80 stran

Klíčová slova

Město, rozpočet, dotace, příjmy, výdaje, investice, zastupitelstvo města, projekt, rozbor, účetnictví, odbor

---

Doporučené zdroje informací

BŘEŇ, J. Obce 2008-2009. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-331-7

MARKOVÁ, Hana. Finance obcí, měst a krajů. Vyd. 1. Praha: ORAC, 2000, 190 s. Příručky pro praxi a studium veřejné správy. ISBN 8086199231.

NOVOTNÝ, Tomáš, GREGOROVÁ, Kateřina. Výsledky intervencí ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014, 82 s. ISBN: 978-80-87147-87-0

PETEROVÁ, Helena. Finanční hospodaření územních samosprávných celků. Vyd. 4., aktualiz. a rozš. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2014, 151 s. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-28-0

Předběžný termín obhajoby

2016/17 ZS – PEF

Vedoucí práce

prof. Ing. Jaroslav Homolka, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 20. 11. 2015

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 20. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 21. 10. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Zhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření a rozvoj obce či města" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 29. listopadu 2016

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval prof. Ing. Jaroslavu Homolkovi, CSc. za jeho vynikající spolupráci, odborné připomínky a profesionální vedení mé práce. Dále bych rád poděkoval mé manželce a dětem za veškerou podporu, díky které mi bylo umožněno tuto diplomovou práci zpracovat.

Zhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření a rozvoj obce či města

Souhrn

Diplomová práce je zaměřena na vyhodnocení vlivu dotačních projektů na rozpočet města Jirkov, a to v období let 2010 – 2014.

V teoretické části jsou popsány základní informace o obecním zřízení včetně charakteristiky obce a její působnosti. Na tento úvod pak navazuje část týkající se rozpočtu obce a rozpočtového procesu. Následuje pojednání o příjmech a výdajích, závěrečném účtu, přezkoumání hospodaření obce a poté část o postoji obce k čerpání dotací. Teoretická část dále popisuje některé zdroje financování prostřednictvím dotací, jež byly k dispozici pro města v období let 2010 – 2014, ke kterému se vztahuje tato diplomová práce.

V navazující empirické části je popsáno hospodaření města Jirkova v letech 2010 – 2014, a to z pohledu výdajů v oblasti investic. Tyto výdaje jsou rozhodující ve vazbě na přijaté dotace, protože právě dotace značně ovlivnily rozpočet města a přispěly výrazným způsobem k procesu sestavování rozpočtu a plánování a realizaci investic. Jsou zde také představeny projekty, které nejvíce přispěly k proměnám města. V závěru je pak vyhodnocena anketa mezi obyvateli a zastupiteli Jirkova, zaměřená na jejich pohled na změny, jež se ve městě díky dotačním projektům udály.

Klíčová slova: Město, rozpočet, dotace, příjmy, výdaje, investice, zastupitelstvo města, projekt, rozbor, účetnictví, odbor

Assessing the impact of grant projects for the management and development of the municipality or city

Summary

The focus of the thesis is evaluation of the influence of grant projects on the budget of Jirkov municipality in the years 2010 – 2014.

The theoretical part presents basic information on municipal institutions including the characteristics of municipality as such and description of its sphere of activity. This introduction is then followed by a part which focuses on municipal budget and the budgeting process. The following part describes municipal revenues and expenditures, the closing account, municipal management review and the municipality's attitude to drawing of grants. The theoretical part also describes certain funding sources related to grants which were available for municipalities in the years 2010 – 2014 (i. e. period which this thesis focuses on).

The subsequent empiric part describes economic activities of the town of Jirkov in years 2010 – 2014 with focus on expenditures related to investments. These expenditures are decisive in relation to the accepted grants. In the given period, grants had a significant influence on the municipal budget and to a large extent contributed to the budget preparation, and planning and implementing of investments. The work also introduces projects which contributed to the changes and development of the town in the most significant manner. The final part of the work presents an evaluation of a survey which was distributed among the inhabitants and representatives of the town and focused on their view of the changes and developments which were implemented in the town with the help of the grant projects.

Keywords: Town, budget, grants, revenues, expenditures, investments, town assembly, project, analysis, accounting, department

OBSAH

1	Úvod.....	14
2	Cíl práce a metodika	16
2.1	Cíl práce	16
2.2	Metodika	16
3	Obec a její rozpočet (teoretická část).....	18
3.1	Charakteristika obce	18
3.2	Financování obce	19
3.3	Rozpočet obce.....	20
3.4	Rozpočtový proces.....	23
3.4.1	Příprava rozpočtu	23
3.4.2	Rozpočtové provizorium.....	25
3.4.3	Hospodaření podle schváleného rozpočtu	25
3.4.4	Další dokumenty	26
3.5	Příjmy a výdaje rozpočtu	27
3.5.1	Příjmy rozpočtu obce	27
3.5.1.1	Příjmy daňového charakteru	29
3.5.1.2	Nedaňové příjmy.....	33
3.5.2	Výdaje obce	34
3.5.3	Závěrečný účet.....	35
3.5.4	Přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků.....	36
3.6	Obec a dotace.....	37
3.6.1	Dotace z pohledu obce.....	37
4	Dotace v programovém období 2007 – 2013.....	39
4.1	Operační programy 2007 – 2013	39
4.1.1	Cíl Konvergence	39
4.1.2	Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	41
4.1.3	Cíl Evropská územní spolupráce	41
4.2	Nejvýznamnější operační programy pro období 2007 – 2013.....	41
4.2.1	Regionální operační program NUTS II Severozápad	42
4.2.2	Operační program Životní prostředí	42
4.2.3	Integrovaný operační program.....	43

5	Realizace dotačních projektů ve městě Jirkov (empirická část)	45
5.1	Příklady projektů realizovaných městem Jirkov	47
5.1.1	Příklad projektu č. 1 – Rekonstrukce komunikací a veřejných prostranství v historickém centru města Jirkova	47
5.1.2	Příklad projektu č. 2 – Realizace úspor energie objektu 4. ZŠ, ul. Krušnohorská, Jirkov	49
6	Dotační projekty města Jirkova	52
6.1	Projekty roku 2010.....	52
6.1.1	Úvod.....	52
6.1.2	Celkové shrnutí příjmů a výdajů roku 2010	55
6.1.3	Poskytovatelé dotací v roce 2010	56
6.1.4	Vyhodnocení dopadu dotací na rozpočet roku 2010	57
6.1.5	Podíly příjmů, výdajů a investic v roce 2010	58
6.2	Projekty roku 2011.....	59
6.2.1	Celkové shrnutí příjmů a výdajů roku 2011	61
6.2.2	Poskytovatelé dotací v roce 2011	62
6.2.3	Vyhodnocení dopadu dotací na rozpočet roku 2011	63
6.2.4	Podíly příjmů, výdajů a investic v roce 2011	64
6.3	Projekty roku 2012.....	65
6.3.1	Celkové shrnutí příjmů a výdajů roku 2012	66
6.3.2	Vyhodnocení dopadu dotací na rozpočet roku 2012	67
6.3.3	Podíly příjmů, výdajů a investic v roce 2012	68
6.4	Projekty roku 2013.....	69
6.4.1	Celkové shrnutí příjmů a výdajů roku 2013	71
6.4.2	Poskytovatelé dotací v roce 2013	72
6.4.3	Vyhodnocení dopadu dotací na rozpočet roku 2013	73
6.4.4	Podíly příjmů, výdajů a investic v roce 2013	74
6.5	Projekty roku 2014.....	75
6.5.1	Celkové shrnutí příjmů a výdajů roku 2014	77
6.5.2	Poskytovatelé dotací v roce 2014	78
6.5.3	Vyhodnocení dopadu dotací na rozpočet roku 2014	79
6.5.4	Podíly příjmů, výdajů a investic v roce 2014	80

6.6	Celkové shrnutí období 2010 - 2014.....	81
6.6.1	Úvod.....	81
6.6.2	Zdroje dotací v letech 2010 - 2014	82
6.6.3	Vyhodnocení dopadu dotací - investice.....	83
6.6.4	Vliv na rozpočet města	84
6.6.5	Nulová varianta.....	86
6.6.5.1	Vliv nerealizování dotací – investice.....	87
6.6.5.2	Vliv nerealizování dotací – celkový rozpočet.....	87
6.7	Programové období 2014 – 2020.....	88
7	Dotazníkové šetření	89
7.1	Dotazníkové šetření: 1. skupina – občané	89
7.1.1	Základní popis respondentů	89
7.2	Dotazníkové šetření: 2. skupina – zastupitelé.....	95
7.2.1	Základní popis respondentů	95
8	Závěr	99
9	Seznam použitých zdrojů.....	101
9.1	Literatura.....	101
9.2	Internetové zdroje	102

Seznam obrázků

Obrázek 1 – Rozpočtová soustava ČR.....	20
Obrázek 2 – Rozpočtový proces	23
Obrázek 3 – Schéma rozdělení rozpočtového určení daní v letech 2013 - 2015.....	32
Obrázek 4 – Regionální operační programy 2007 - 2013.....	40
Obrázek 5 – Zrekonstruované náměstí v Jirkově.....	48
Obrázek 6 – Rekonstrukce břehu Bíliny s novou lávkou	49
Obrázek 7 – Zrekonstruovaná 4. základní škola.....	50
Obrázek 8 – Stavební práce na 4. ZŠ Jirkov.....	51

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Příklad projektu č. 1.....	47
Tabulka 2 – Příklad projektu č. 2.....	49
Tabulka 3 – Dotační projekty města zahájené v roce 2010	52
Tabulka 4 – Dotační projekty města v roce 2010 – podíly, vydané prostředky a přijaté prostředky jednotlivých projektů (v Kč).....	55
Tabulka 5 – Příjmy, výdaje a investice města v roce 2010 (v tis. Kč)	57
Tabulka 6 – Podíly příjmů, výdajů a investic (v %)	58
Tabulka 7 – Dotační projekty města zahájené v roce 2011	59
Tabulka 8 – Dotační projekty města v roce 2011 – podíly, vydané prostředky a přijaté prostředky jednotlivých projektů (v Kč).....	61
Tabulka 9 – Příjmy, výdaje a investice města v roce 2011 (v tis. Kč)	63
Tabulka 10 – Podíly příjmů, výdajů a investic (v %)	64
Tabulka 11 – Dotační projekty města zahájené v roce 2012	65
Tabulka 12 – Dotační projekty města v roce 2012 – podíly, vydané prostředky a přijaté prostředky jednotlivých projektů (v Kč).....	66
Tabulka 13 – Příjmy, výdaje a investice města v roce 2012 (v tis. Kč)	67
Tabulka 14 – Podíly příjmů, výdajů a investic (v %)	68
Tabulka 15 – Dotační projekty města zahájené v roce 2013	69
Tabulka 16 – Dotační projekty města v roce 2013 – podíly, vydané prostředky a přijaté prostředky jednotlivých projektů (v Kč).....	71
Tabulka 17 – Příjmy, výdaje a investice města v roce 2013 (v tis. Kč)	73

Tabulka 18 – Podíly příjmů, výdajů a investic (v %)	74
Tabulka 19 – Dotační projekty města zahájené v roce 2014	75
Tabulka 20 – Dotační projekty města v roce 2014 – podíly, vydané prostředky a přijaté prostředky jednotlivých projektů (v Kč).....	77
Tabulka 21 – Příjmy, výdaje a investice města v roce 2014 (v tis. Kč)	79
Tabulka 22 – Podíly příjmů, výdajů a investic (v %)	80
Tabulka 23 – Přehled výdajů na dotace	81
Tabulka 24 – Výdaje na dotace v jednotlivých letech (v Kč).....	84
Tabulka 25 – Příjmy dotačních prostředků v jednotlivých letech (v Kč).....	84
Tabulka 26 – Příjmy dotačních prostředků v jednotlivých letech	87
Tabulka 27 – Zastoupení respondentů podle věku	90
Tabulka 28 – Zastoupení respondentů podle věku	95

Seznam grafů

Graf 1 – Dotace dle zdrojů.....	56
Graf 2 – Dotace dle zdrojů.....	62
Graf 3 – Dotace dle zdrojů.....	72
Graf 4 – Dotace dle zdrojů.....	78
Graf 5 – Dotace dle zdrojů.....	82
Graf 6 – Podíl dotací na investicích 2010 - 2014	83
Graf 7 – Saldo příjmů a výdajů dotací v letech 2010 - 2014	85
Graf 8 – Podíl příjmů a výdajů dotací na rozpočtu města	86
Graf 9 – Pohlaví respondentů	89
Graf 10 – Dosažené vzdělání respondentů	90
Graf 11 – Délka života v obci	91
Graf 12 – Získané informace o hospodaření města (počet občanů)	92
Graf 13 – Odpovědi respondentů.....	92
Graf 14 – Potřeby obyvatel.....	93
Graf 15 – Odpovědi respondentů.....	94
Graf 16 – Pohlaví respondentů	95
Graf 17 – Dosažené vzdělání respondentů	96

Graf 18 – Délka života v obci	96
Graf 19 – Získané informace o hospodaření města (počet zastupitelů).....	97
Graf 20 – Odpovědi respondentů.....	98

1 Úvod

Diplomová práce na téma „Zhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření a rozvoj obce či města“ se zabývá na příkladu konkrétního města dopady, které měla nastavená dotační politika ve sledovaném období na rozpočet města.

Dotační projekty jsou, pokud si dovolím malou nadsázku, fenoménem nového tisíciletí, přesněji posledního desetiletí. Jejich „rozjezd“, cesta ze strany příjemců dotací k jejich čerpání, byl jako u každé novinky pomalý a setkával se jednak s jistou mírou nedůvěry, především však s nedostatečnou odbornou způsobilostí. V průběhu let se ale většina žadatelů o dotace naučila nejen dodržovat relativně náročné a často se měnící podmínky pro jejich poskytování, ale také vyhodnocovat kromě přínosů i zápory jednotlivých dotačních titulů. V současné době jsou už dobře známou a mnohokrát vyzkoušenou možností pro samosprávy, ale také další subjekty, jak si vylepšit rozpočet či jak realizovat nápady, na něž schází prostředky. Lze také konstatovat, že principiální odmítání dotační politiky vede obce ke stagnaci. Naopak rozumné, strategicky promyšlené a finančně únosné využívání dotačních projektů je pro samosprávy jednoznačně přínosem, bez něhož by mnohá města a vesnice vypadala jinak, bez něhož by v nich nedošlo k mnoha významným změnám, jež vedly k jejich zkrášlení a ke zlepšení kvality života v nich.

V této diplomové práci se budu zabývat dotačními projekty, které byly realizovány v severočeském Jirkově prostřednictvím rozpočtu konkrétní organizační jednotky, a to odboru majetku města a útvaru investic. V popisovaném období se tomuto městu podařilo získat ohromné množství dotačních prostředků prostřednictvím desítek projektů z různých zdrojů. To vyžadovalo intenzivní nasazení zdrojů lidských, finančních i materiálních. Dále to také znamenalo citelný zásah do rozpočtu města a z toho vyplývající zvýšený požadavek na jeho plánování i kontrolu čerpání.

V teoretické části se budu zabývat popisem obce a jejího rozpočtu, jeho příjmy a výdaji a samotným rozpočtovým procesem. Dále se budu věnovat přístupu a vztahu obce k dotacím a v závěru této části také popisu programového dotačního období 2007 – 2013 včetně stručného popisu operačních programů. V empirické části práce se zaměřím na posouzení vlivu dotací na rozpočet města jak v jednotlivých letech, tak i za celé sledované období let 2010 – 2014. Jedná se zde konkrétně o projekty investiční, které tvořily

převážnou část získaných prostředků z dotací. Město samozřejmě nezískávalo jen dotační prostředky na investice, ale podíl ostatních dotací k investičním je naprosto zanedbatelný, a tudíž pro tuto diplomovou práci bezpředmětný. V závěru se také nezapomenu zmínit o výsledku dotazníkového šetření mezi občany a zastupiteli města Jirkova, které se týkalo jejich pohledu na změny, jež získané dotace městu přinesly.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této diplomové práce je zhodnotit vliv dotačních projektů na hospodaření a rozvoj města Jirkova v období let 2010 – 2014. Město Jirkov realizovalo v uplynulých letech desítky dotačních projektů, které se výraznou měrou podílely nejen na zkvalitnění života ve městě, ale výrazným způsobem také zasáhly do samotného hospodaření obce. Jednalo se především o oblast investic, v níž byly realizovány projekty za stovky milionů korun a město dosáhlo nejvyšších výdajů na investice v novodobé historii. Dalším dílčím cílem práce pak je vyhodnocení pohledu vybraných zastupitelů města a občanů na rozvoj města a jeho proměny v souvislosti s využitím dotací, a to za pomoci terénního šetření.

2.2 Metodika

V teoretické části práce bude za pomoci studijní literatury popsána charakteristika obce a její působnost. Další kapitola se pak bude zabývat hospodařením obce a jejím rozpočtem. Ve vztahu k cíli práce zde bude také popsána dotační politika strukturálních fondů v ČR v programovém období 2007 – 2013, které měly největší vliv na čerpání dotací městem Jirkov.

V praktické části bude na základě analýzy poskytnutých dat a informací z města Jirkova popsáno hospodaření města v letech 2010 – 2014. Sledovány budou výdaje v oblasti investic, zároveň budou tyto výdaje posuzovány ve vztahu k přijatým dotacím s dopadem na rozpočet města. V této souvislosti bude hodnoceno 27 projektů realizovaných městem s podporou různých dotačních zdrojů.

Dále pak bude v konečném souhrnu vyhodnoceno, jak získané dotace ovlivnily rozpočtový proces. Pro zhodnocení vlivu dotační politiky města bude také v závěru využít předpoklad, že tyto dotace do rozpočtu města přijaty nebudou. V souvislosti s tím bude provedena komparace výše investic při realizaci dotačních projektů a nulové varianty, tedy varianty investic bez využití dotačních prostředků.

V jedné z kapitol budou také popsány konkrétní dotace a jejich zdroje, ze kterých město čerpalo a dále bude uveden postup při administraci projektů v rámci městského úřadu.

V závěru empirické části bude popsáno a vyhodnoceno dotazníkové šetření mezi jirkovskými zastupiteli a občany, při kterém bude použita metoda dotazování. Sběr dat bude proveden pomocí vlastního zpracovaného dotazníku.

3 Obec a její rozpočet (teoretická část)

3.1 Charakteristika obce

Pro právní pojetí územní samosprávy, zejména pro obce je stále klíčový čl. 99 Ústavy České republiky. Ten vymezuje obec jako samosprávný celek, který je oprávněn ze zákona demokraticky ustavovat své samosprávné orgány a rozhodovat relativně samostatně ve všech věcech svěřených obci do samostatné působnosti. Tento článek vymezuje obec i jako základní administrativní územní celek státu, v němž je vykonávána státní správa. Pokud obec nevyužije své právo na samosprávu, může se stát součástí jiné obce nebo stát pověřit výkonem státní správy pro takovou obec jinou obec (Marková, 2000, s. 21).

Dle Zákona o obcích č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Město je samostatně spravováno zastupitelstvem města, dalšími orgány města jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města. Obec spravuje své záležitosti samostatně (samostatná působnost) a dále vykonává státní správu, jejíž výkon byl zákonem svěřen orgánu obce jako svou přenesenou působnost (zákon č. 128/2000 Sb.).

Uvedený zákon také upravuje záležitosti, týkající se hospodaření obce, a to například, že obec požádá o přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok příslušný krajský úřad anebo zadá přezkoumání auditorovi nebo auditorské společnosti. Přezkoumání hospodaření obce provádí kraj v přenesené působnosti. Závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok projedná zastupitelstvo obce do 30. června následujícího roku a přijme opatření k nápravě nedostatků. Sestavování rozpočtu a závěrečného účtu obce a hospodaření s prostředky tohoto rozpočtu se dále řídí zákonem 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon mimo jiné upravuje tvorbu, postavení,

obsah a funkce rozpočtu obce a stanoví pravidla hospodaření obce s jejími finančními prostředky.

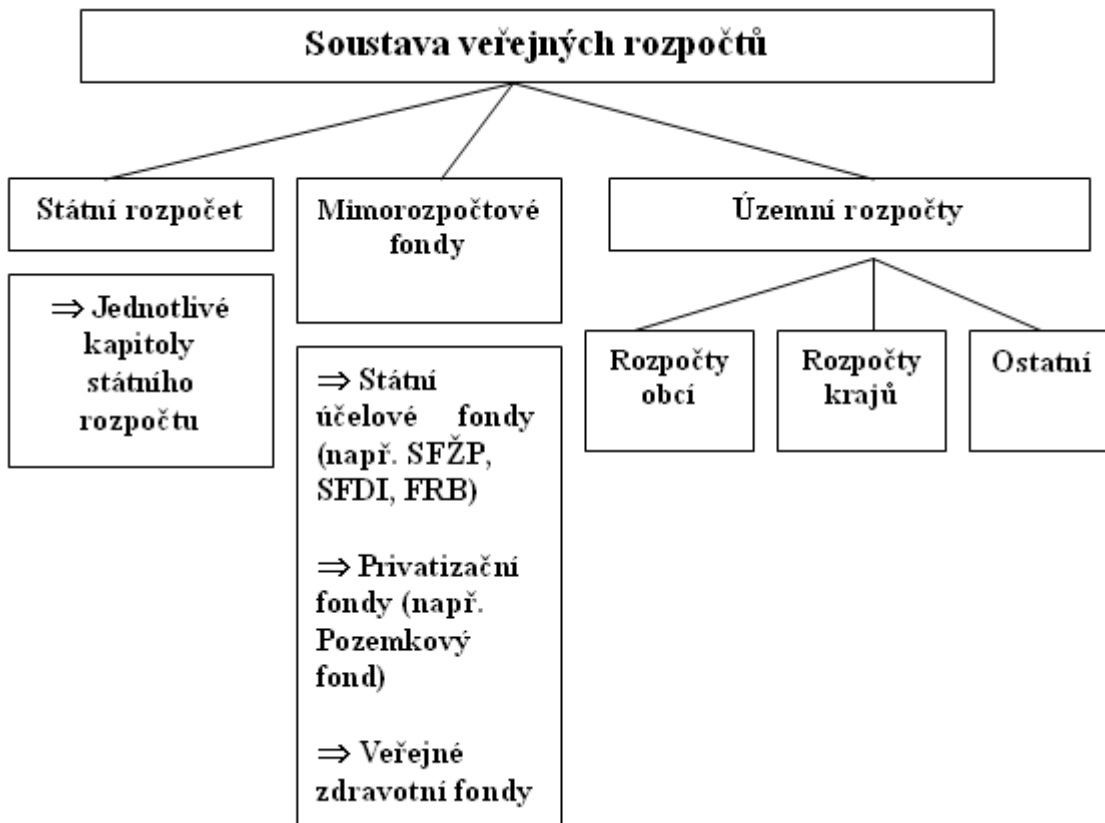
Pravomocí zastupitelstva obce je dle § 84 zákona o obcích rozhodovat ve věcech patřících do samostatné působnosti obce, konkrétně schvalovat program rozvoje obce, schvalovat rozpočet obce, závěrečný účet obce a účetní závěrku obce sestavenou k rozvahovému dni či zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce.

Zastupitelstvu obce je dále vyhrazeno rozhodování o nabytí a převodu nemovitých věcí včetně vydání nemovitostí podle zvláštních zákonů, převodu bytů a nebytových prostorů z majetku obce, poskytování věcných a peněžitých darů, poskytování dotací a návratných finančních výpomocí nebo například o peněžitých či nepeněžitých vkladech do právnických osob (zákon č. 128/2000 Sb.).

3.2 Financování obce

V České republice se utratí prostřednictvím municipálních rozpočtů přibližně 10 % HDP. Z tohoto údaje je zřejmé, že obecní rozpočty mají významné místo v soustavě veřejných rozpočtů ČR, které tvoří jednotlivé veřejné rozpočty a síť vztahů mezi nimi. Skutečnost, že každá obec sestavuje vlastní rozpočet, místo toho aby existoval jeden centrální rozpočet, přes který by tekly všechny výdaje, je daná jednak historickým vývojem, ale také pádnými ekonomickými argumenty. Tyto argumenty shrnuje Oatsův decentralizační teorém, který říká, že poskytování určitých veřejných statků je efektivnější a hospodárnější, pokud se přenese na místní úroveň, neboť místní vlády mají lepší přehled o preferencích občanů a lépe tak odhadnou poptávku po produkci veřejných statků a služeb. Například každá obec určí přesněji frekvenci svozu místního odpadu tak, aby to odpovídalo potřebám obyvatel, než úředník v Praze na ministerstvu (Plaček, 2015, s. 36).

Obrázek 1 – Rozpočtová soustava ČR

Zdroj: Plaček, 2015, s. 36

3.3 Rozpočet obce

V rámci soustavy veřejných rozpočtů jsou na úrovni územních samosprávných celků sestavovány rozpočty obce nebo kraje (tzv. územní rozpočty). Tyto rozpočty jsou označovány jako decentralizované peněžní fondy, ve kterých se soustřeďují jak příjmy generované jejich vlastní činností, tak příjmy, které obec získá na základě jejich přerozdělení v rozpočtové soustavě. Ty se rozdělují a používají na financování smíšených a veřejných statků prostřednictvím veřejného sektoru územní samosprávy nebo prostřednictvím soukromého sektoru (Provazníková, 2009, s. 57).

Hospodaření obce je samostatnou působností obce. Ta se při výkonu této působnosti řídí zákony, a nejedná-li se o vydávání obecně závazných vyhlášek, řídí se pak též jinými právními předpisy vydanými na základě zákona o obcích. Ve věcech patřících

do samostatné působnosti obce rozhoduje zastupitelstvo obce. Dle ustanovení § 84 odst. 2 písm. b) zákona o obcích je zastupitelstvu obce vyhrazeno schvalovat rozpočet obce. Zabezpečení hospodaření obce podle schváleného rozpočtu a provádění rozpočtových opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce je dle ustanovení § 102 odst. 2 písm. a) téhož zákona vyhrazeno radě obce jako výkonnému orgánu obce v oblasti samostatné působnosti (Příručka pro starostu, 4/3.1 str. 1).

Rozpočet je základním nástrojem hospodaření územních samosprávných celků. Je zároveň finančním plánem, který slouží k řízení financování jejich činnosti. Rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním (Peterová, 2014, s. 11).

Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů stanovuje, že se rozpočet sestavuje zpravidla jako vyrovnaný (očekávané výdaje jsou rovny příjmům). Může však být schválen i jako přebytkový (očekávané příjmy jsou vyšší než výdaje) v případě, že některé příjmy daného roku jsou určeny ke splácení jistiny úvěru z předchozích let nebo jsou určeny k využití až v následujících letech. Územní samosprávné celky si převážně schvalují rozpočet, jehož příjmy se nerovnájí výdajům kalendářního roku. Je to způsobeno zejména tím, že do rozpočtu zavádějí své finanční prostředky přijaté v minulých letech k úhradě výdajů běžného roku. Z pohledu rozpočtové skladby se jedná o schodky rozpočtu, ale tento schodkový rozpočet (očekávané příjmy jsou nižší než výdaje) je přijatelný, protože je kryt finančními přebytky z minulých let (Peterová, 2014, s. 11, 12). Hospodaření tak lze charakterizovat tímto vztahem:

$$F_1 + P - V = F_2$$

kde F_1 je stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období

P jsou příjmy

V jsou výdaje

F_2 je stav peněžních prostředků na konci rozpočtového období.

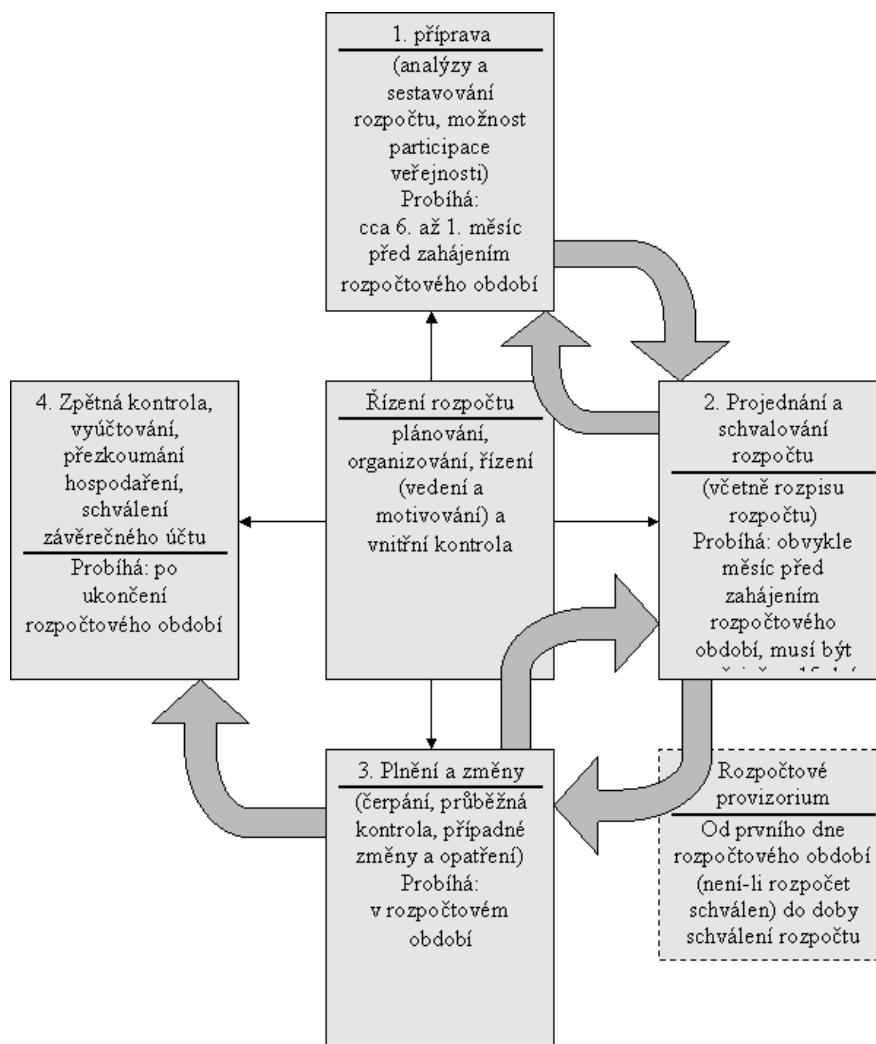
Z tohoto hlediska je rozpočet bilancí, která bilancuje příjmy a výdaje za rozpočtové období shodné s rozpočtovým obdobím celé soustavy veřejných rozpočtů v dané zemi (Provazníková, 2009, s. 57).

Tvorbu, obsah, postavení a funkce rozpočtu obce stanoví zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Vlastní strukturu rozpočtu upravuje prováděcí vyhláška k tomuto zákonu, kterou se stanoví rozpočtová skladba, jež závazně člení příjmy a výdaje veřejných rozpočtů. Slouží tak k tomu, aby byla zaručena porovnatelnost příjmů a výdajů jak prostorově – mezi jednotlivými rozpočty stejné úrovně, tak časově – mezi různými obdobími (Provazníková, 2009, s. 109).

Rozpočtová skladba dále třídí příjmy a výdaje z hlediska druhového (všechny výdaje a příjmy podle výdajových a příjmových druhů, například daně, dotace přijaté i poskytnuté, mzdové výdaje, nákupy služeb) a odvětvového (u výdajů jde třeba o školství, dopravu, životní prostředí).

Občané, úředníci a politici mohou nahlížet na rozpočet z několika pohledů. První pohled na rozpočet je optikou bilance příjmů a výdajů. Rozpočet nám tímto dává informaci o vyrovnanosti hospodaření obce. To, zda je rozpočet přebytkový nebo schodkový, poznáme prostřednictvím položky financování. Vždy platí rovnice příjmy – výdaje = financování. Je nutné si uvědomit, že ve zveřejňované formě rozpočtu je financování kladné, pokud je rozpočet ve schodku, a financování záporné, pokud je rozpočet v přebytku. Je to způsobeno tím, že výdaje jsou vedeny záporně. Druhý pohled na rozpočet může být z pohledu řízení obce, a to jako na finanční plán a kontrolní dokument, který popisuje, jaké projekty chce obec v daném roce realizovat a z jakých příjmů je hodlá financovat. Prostřednictvím kontrolní funkce rozpočtu lze zjistit, zda se obci daří plnit příjmy podle předpokladu nebo naopak, zda se obci daří držet výdaje na uzdě. Pokud skutečné výdaje překročí plánované, je třeba hledat příčiny, proč k tomu došlo. Poslední pohled na rozpočet může být jako na nástroj k prosazování cílů obecních politik. Prostřednictvím rozpočtu radnice informuje o svých výdajových prioritách, což jsou například dotace na sport a kulturu, výdaje na provoz úřadu, výdaje na opravy a udržování majetku a v neposlední řadě výdaje na investice. To je také důvod, proč schvalování rozpočtu patří k nejdiskutovanějším hlasováním v zastupitelstvu. Zjednodušeně lze říci, že pokud zvolená politická reprezentace prosadí svou podobu rozpočtu, bude moci realizovat své politické cíle a plnit svůj politický program (Plaček, 2015, s. 37).

Obrázek 2 – Rozpočtový proces

Zdroj: Plaček, 2015, s. 37

3.4 Rozpočtový proces

3.4.1 Příprava rozpočtu

Rozpočtový proces obecně je v postatě finančním a správní řízením sui generis, tzn. právem stanovený pracovní postup státních orgánů platný pro sestavování, schvalování, plnění a kontrolu rozpočtů. Ve všech těchto fázích rozpočtového procesu je nutné dodržovat určitá pravidla a zásady, mezi něž například patří zásada reálnosti a pravdivosti, zásada účelnosti, úplnosti a jednotnosti, publicity apod. Samotný rozpočtový proces se u

všech rozpočtů řídí těmito pravidly a můžeme říci, že zhruba zahrnuje šest základních okruhů činností, které musí zabezpečit určené týmy pracovníků státem stanovených orgánů rozpočtové soustavy. Jedná se o postupy spočívající v těchto etapách:

1. sestavování,
2. schvalování,
3. publikace,
4. hospodaření,
5. kontrola,
6. hodnocení (Břeň, 2008, s. 421).

Rozpočet se sestavuje s poměrně značným časovým předstihem. Tato aktivita spolu se schvalováním, čerpáním, zpětnou kontrolou a vyúčtováním je součástí tzv. rozpočtového procesu. V jednom kalendářním roce se v rozpočtovém procesu nacházejí tři po sobě jdoucí rozpočty: jeden rozpočet připravujeme, jeden čerpáme a jeden je ve fázi kontroly (Plaček, 2015, s. 37).

Rozpočet se zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanoví ministerstvo financí vyhláškou o rozpočtové skladbě (Příručka pro starostu, 4/3.3 str. 3).

Územní samosprávný celek zveřejňuje po dobu nejméně 15 dnů přede dnem jeho projednávání na zasedání zastupitelstva územního samosprávného celku návrh svého rozpočtu, a to na své úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Zde může být návrh rozpočtu zveřejněn v užším rozsahu, který obsahuje alespoň údaje o příjmech a výdajích rozpočtu v třídění podle nejvyšších jednotek druhového třídění rozpočtové skladby. Druhým uvedeným způsobem, tedy prostřednictvím dálkového přístupu, se zveřejňuje úplné znění návrhu rozpočtu (Příručka pro starostu, 4/3.3 str. 2).

Před schválením rozpočtu musí být zabezpečena schopnost hradit rozpočtové výdaje nikoliv rozpočtovými příjmy, ale návratnými zdroji. Úhrada rozpočtových výdajů by měla být již v době schvalování rozpočtu zabezpečena smluvně, například smlouvou o úvěru nebo půjčce či alespoň smlouvou o smlouvě budoucí o poskytnutí úvěru či půjčky (Peterová, 2014, s. 12).

Rozpočet obce na příslušný kalendářní rok musí obsahovat stanovený objem finančních prostředků účelově určených na spolufinancování programu nebo projektu Evropské unie v případě, kdy se obec na realizaci programu nebo projektu spolufinancovaného z rozpočtu Evropské unie podílí (Příručka pro starostu, 4/3.3 str. 2).

3.4.2 Rozpočtové provizorium

Pokud není rozpočet územního samosprávného celku schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření územního samosprávného celku v době do jeho schválení pravidly rozpočtového provizoria. Pravidla tohoto provizoria stanoví zastupitelstvo územního samosprávného celku. Měla by být stanovena tak, aby nedošlo k narušení plynulosti hospodaření, a to nejen na úrovni vlastních orgánů územního samosprávného celku, ale i na úrovni příspěvkových organizací a dalších subjektů závislých na jeho rozpočtu (Peterová, 2014, s. 18).

Pokud jsou rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria, stávají se následně příjmy a výdaji rozpočtu po jeho schválení (Kypetová, Černý, 2014, s. 40).

3.4.3 Hospodaření podle schváleného rozpočtu

Obce hospodaří s financemi v souladu se schváleným rozpočtem a zároveň po celý rok systematicky a úplně kontrolují jak hospodaření své, tak i právnických osob, které zřídily nebo založily (Kypetová, Černý, 2014, s. 40).

Při všech funkcích rozpočtu je třeba mít neustále na paměti, že se jedná o plán, který je často sestavován se značným časovým předstihem a s omezenými informacemi o budoucím vývoji, například nejsme schopni předpovídat ekonomické krize nebo důsledky změn zákonů. Dochází tedy často k situacím, kdy se skutečné plnění příjmů a čerpání výdajů liší od schváleného rozpočtu. V průběhu roku tedy můžeme rozpočet měnit tzv. rozpočtovými opatřeními. Zákon stanovuje několik příčin, kdy může dojít ke změně rozpočtu. První příčinou mohou být organizační změny, druhá příčina může být metodická, jedná se především o změny v legislativě, a poslední kategorie jsou věcné příčiny,

například změny v reálné ekonomice, které ovlivní inkaso sdílených daní. Rozpočtová opatření musí ze zákona schvalovat zastupitelstvo (Plaček, 2015, s. 37).

Všechny změny v rozpočtu se tedy provádějí rozpočtovými opatřeními, která se evidují podle časové posloupnosti (Peterová, 2014, s. 20).

Jde-li o změny závazných ukazatelů vůči jiným osobám, o změny ve finančních vztazích k jinému rozpočtu nebo pokud hrozí nebezpečí vzniku rozpočtového schodku, provádějí se rozpočtová opatření povinně. Územní samosprávné celky uskutečňují své finanční hospodaření v souladu se schváleným rozpočtem a provádějí systematickou, úplnou a pravidelnou kontrolu svého hospodaření a hospodaření jimi založených či zřízených právnických osob a zařízení během celého rozpočtového roku. Celek hospodaří s majetkem, který je v jeho vlastnictví, může ho prodat či pronajmout, může s ním podnikat apod. (Marková, 2000, s. 146).

3.4.4 Další dokumenty

V rámci hospodaření obce vznikají také další dokumenty, a to rozpočtový výhled a závěrečný účet obce. Rozpočtový výhled se sestavuje na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let a je pomocným nástrojem sloužícím pro střednědobé finanční plánování. Obsahem rozpočtového výhledu jsou základní údaje o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů, o výdajích a příjmech, zejména o dlouhodobých pohledávkách a závazcích. Jeho sestavování je povinné, protože má sloužit jen pro účely samosprávného celku a má být přizpůsobován pouze jeho vlastním potřebám (Břeň, 2008, s. 416).

Závěrečný účet obce obsahuje informace o skutečném hospodaření obce za uplynulý rok. Závěrečné účty obce za minulá období jsou důležitým podkladem pro sestavování aktuálních rozpočtů (Plaček, 2015, s. 37).

3.5 Příjmy a výdaje rozpočtu

Obsahem rozpočtu obcí a krajů podle stávající právní úpravy jsou jeho:

- příjmy,
- výdaje,
- ostatní peněžní operace,

a to včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud není uvedeno, že probíhají mimo rozpočet (Břeň, 2008, s. 418).

V posledních desetiletích rostou tendence posilovat vlastní příjmy územních rozpočtů. O vlastních příjmech můžeme hovořit, pokud o jejich objemu a struktuře může rozhodovat územní samospráva (tj. nezávisle na centrální úrovni vlády) (Provazníková, 2009, s. 79).

Objem výdajů územních rozpočtů neustále roste, což je odrazem zvýšené autonomie a odpovědnosti územní samosprávy za zabezpečování a financování veřejného sektoru na svém území, ale i růstu veřejného sektoru jako celku. Rozsah výdajů územních samospráv ovlivňuje rozpočtové omezení ze strany příjmů a rozsah odpovědností i pravomocí obecní a regionální úrovně za zabezpečení škály veřejných statků a služeb (Provazníková, 2009, s. 209).

3.5.1 Příjmy rozpočtu obce

Příjmy územního samosprávného celku lze členit podle jejich povahy, která vyplývá z jejich ekonomických nebo právních vlastností. V podstatě můžeme příjmy členit zhruba na šest skupin:

1. příjmy z vlastní správní činnosti územního samosprávného celku, především ze správních poplatků vybíraných při výkonu státní správy v přenesené působnosti, příjmy z vybraných pokut a odvodů uložených orgány územního samosprávného celku podle zákona č. 250/2000 Sb. nebo jiných zákonů, například o obcích, o krajích; patří sem i příjmy obcí z místních poplatků,

2. příjmy, které vyplývají pro územní samosprávný celek z jeho vlastnických práv, příjmy z vlastní hospodářské činnosti územního samosprávného celku (nemusí být vždy vázány jen k vlastnímu majetku, ale i například k pronájmu) a příjmy vznikající územnímu samosprávnému celku jako zřizovateli nebo zakladateli právnické osoby,
3. výnosy na daních a podíly na daních podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní,
4. dotace ze státního rozpočtu nebo státního fondu, prostředky poskytnuté Národním fondem a u obcí rovněž dotace z rozpočtu kraje,
5. přijaté dary a příspěvky,
6. podíly na příjmech z poplatků, odvodů, pokut nebo jiných sankcí vznikajících v působnosti orgánů státní správy podle zvláštních zákonů – zejména v oblasti ekologie (Peterová, 2014, s. 14).

Do obsahu rozpočtu mohou být zařazeny také všechny druhy návratných zdrojů, i když se tyto návratné zdroje nepovažují podle rozpočtové skladby za „příjmy“ rozpočtu územního samosprávného celku, přestože slouží k úhradě rozpočtových potřeb. Příjmy mohou být rozděleny také z hlediska druhu. Pak hovoříme o příjmech vlastních a o přijatých dotacích (Peterová, 2014, s. 14).

Vlastní příjmy můžeme rozdělit na:

a) kapitálové:

- příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů
- příjmy z prodeje dlouhodobého majetku

b) běžné daňové:

- majetkové daně
- daně a poplatky z vybraných činností
- daně z příjmu, zisku a kapitálových výnosů
- ostatní daňové příjmy

c) běžné nedaňové:

- příjmy z pronájmu majetku
- příjmy z vlastní činnosti, odvody zřízených organizací
- příjmy z prodeje nekapitálového majetku
- dividendy, úroky
- přijaté splátky půjček
- přijaté sankce

Přijaté dotace můžeme rozdělit na:

a) běžné:

- ze zahraničí
- z vlastních fondů
- od rozpočtů územní úrovně
- od rozpočtů centrální úrovně

b) kapitálové:

- ze zahraničí
- z vlastních fondů
- od rozpočtů územní úrovně
- od rozpočtů centrální úrovně (Peterová, 2014, s. 14, 15)

3.5.1.1 Příjmy daňového charakteru

Nejvýznamnější skupinu příjmů územních rozpočtů tvoří ve většině vyspělých zemí daňové příjmy. Mají charakter běžných příjmů. Každoročně se opakují, i když v nestejně výši (někdy i v nestejně struktuře) (Peková, 2011, s. 241).

Zákon vymezuje tzv. rozpočtové určení daní, tzn. určuje druhy daní, které jsou vybírané podle celostátně platných daňových zákonů, jejichž výnos však plyne celý přímo

do rozpočtů obcí – jsou to tzv. svěřené daně, případně stanoví podíl na celostátně vybíraných daních, který bude příjmem rozpočtu obce – jsou to tzv. sdílené daně (Peková, 2011, s. 241, 242).

Zákon o rozpočtovém určení daní ve své podstavě upravuje systém svěřených a sdílených daní, který je stanoven následovně:

- svěřené daně – daň z nemovitostí, daň z příjmů právnických osob (poplatníkem je obec nebo kraj),
- sdílené daně – daň z přidané hodnoty, daň z příjmů fyzických osob (zálohy na tuto daň), daň z příjmů právnických osob (bez výnosu této daně, v případě, kdy je jejím plátcem obec či kraj) (Břeň, 2008, s. 502).

Rozlišují se dvě základní kategorie daňových příjmů:

- daňové příjmy, které obec získává na základě zákona o rozpočtovém určení daní,
- další daňové příjmy, k nimž se řadí výnosy z místních poplatků, správní poplatky a platby vztahující se k ochraně životního prostředí. Od roku 2012 se obce podílejí na výnosu z odvodu z loterií a jiných podobných her (Kypetová, Černý, 2014, s. 42).

Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí se skládá ze dvou částí, a to z daně ze staveb a daně z pozemků. Celý výnos z této daně je příjmem obcí. Daňové přiznání se podává vždy dle stavu k 1. lednu a ke změnám v průběhu roku se nepřihlíží. Obec ovlivňuje výši daně prostřednictvím koeficientu obecně závaznou vyhláškou.

Místní poplatky

Místní poplatky se řadí mezi daňové příjmy. Jsou to takové poplatky, o jejichž vybírání si rozhodují samy obce v rámci samostatné působnosti na základě zákonného zmocnění. Nemusí být vybírány ve všech obcích, je tedy na zastupitelstvu, aby rozhodlo, zda zmocnění v zákoně využije a v jaké výši bude poplatky vybírat (Břeň, 2008, s. 438).

Mezi místní poplatky patří:

- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze psů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

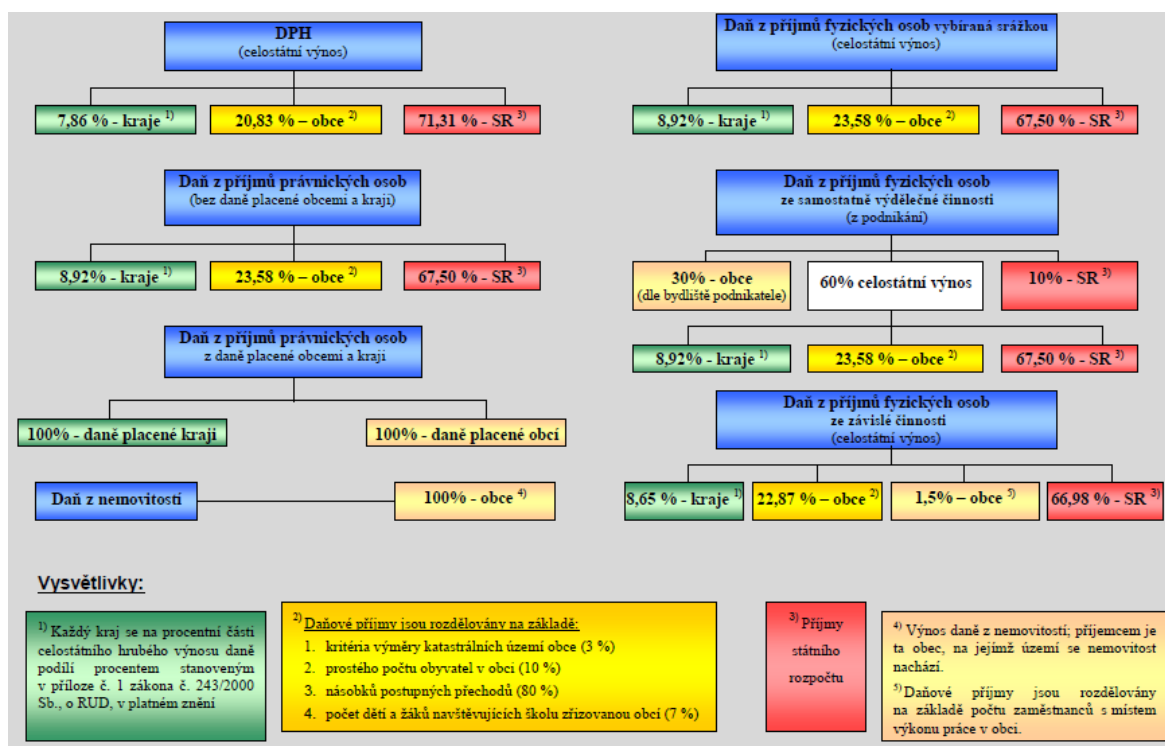
Sdílené daně podle zákona

Základem pro výpočet nároku obce nebo kraje je 100 % celostátního hrubého výnosu jednotlivých typů daní s výjimkou daně z příjmů fyzických osob (mimo daň ze závislé činnosti a daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby), kde je základem 60 % celostátního hrubého výnosu daně, a daně z příjmů právnických osob, u které je základ snížen o daň z příjmů právnických osob (mimo daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby), kdy je poplatníkem sama obec nebo kraj. Podle zákona o rozpočtovém určení daní se rozděluje:

- 20,83 % dle přepočteného procentního podílu obcím a 8,92 % krajům z celostátního hrubého výnosu DPH,
- 23,58 % dle přepočteného procentního podílu obcím a 8,92 % krajům z celostátního hrubého výnosu daní z příjmů, kterými jsou:
  - daň z příjmů fyzických osob,
  - daň z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
  - daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti,

- o daň z příjmů právnických osob včetně daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby.
- 1,5 % pro obce, a to z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, který je rozdělený dle přepočteného počtu zaměstnanců (<http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/kraje-a-obce/danove-prijmy-kraju-a-obci/danove-prijmy-rozpoctu-kraju-a-obci-3736> [cit. 2016-11-15]).

Obrázek 3 – Schéma rozdělení rozpočtového určení daní v letech 2013 - 2015

Zdroj: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/prijmy-kraju-a-obci/zakladni-informace/2013/novy-model-sdilenych-dani-pro-obce-10890> [cit. 2016-04-29]

Odvody z loterií

Odvod z loterií upravuje zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, odvodovým obdobím je kalendářní rok. Odvod z loterií a jiných podobných her a odvod z výherních hracích přístrojů se shodně dělí mezi příjmy státního rozpočtu a příjmy

rozpočtů obcí, a to v poměru 20 % státní rozpočet a 80 % rozpočty obcí (<http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/statni-dozor-a-odvody-z-loterii/odvod-z-loterii-a-jinych-podobnych-her> [cit. 2016-11-05]).

Správní poplatky

Obec vykonává určité činnosti v rámci přenesené působnosti, plní úkoly státní správy, a z tohoto důvodu také vybírá správní poplatky. Vzhledem k tomu, že je to činnost, kterou územní celek zabezpečuje za stát, je stanoveno, že výnos poplatků, které jsou s touto činností spojené, zůstane obci, aby nebylo nutné více přerozdělovat prostředky státního rozpočtu. Smyslem zpoplatnění úkonů správních orgánů je, aby žadatel přispěl na činnosti orgánů, které se uskutečňují v jeho zájmu, aby neunesli náklady na výkon státní správy, uskutečněný v zájmu jedince, všichni občané. Dalším důvodem existence správních poplatků je, aby státní správa nebyla nezatěžována zbytečnými podáními, ale zároveň musí zůstat řízení z hlediska poplatků pro poplatníka i dostupné (Marková, 2000, s. 93).

Předmětem poplatků jsou úkony spojené s činností správních orgánů, které jsou vymezeny v sazebníku správních poplatků. Poplatníkem je fyzická či právnická osoba, jež dala podnět k úkonu správnímu orgánu, nebo osoba, v jejímž zájmu či věci byl úkon proveden (Marková, 2000, s. 93).

3.5.1.2 Nedaňové příjmy

Na rozdíl od předešlých skupin příjmů, kdy pravomoc obcí či regionů při jejich ovlivňování byla minimální, u této kategorie příjmů je možnost jejich ovlivnění územními samosprávami výrazně větší (Provazníková, 2009, s. 94).

Příjmy rozpočtu obce tvoří tedy kromě jiných i takové, které se dají označit jako nenávratné a nedaňové. To, co je všem těmto příjmům společné, je skutečnost, že neplynou z nějaké povinnosti uložené zákonem, ale z určitých aktivit obce či aktivit jiných subjektů ve prospěch obce. Mezi tuto skupinu můžeme zařadit:

- příjmy z hospodaření subjektů, které založila či zřídila,
- převody prostředků obce z vlastních peněžních fondů,

- výnos majetku, který obec vlastní, a příjmy, které má z vlastního hospodaření,
- dotace ze státního rozpočtu, státních fondů do rozpočtů obcí,
- nahodilé, nepravidelné příjmy (Marková, 2000, s. 98).

Lze konstatovat, že určitým způsobem souvisí s „hospodářskou“ či „podnikatelskou“ činností jednotlivých úrovní územní samosprávy (Provazníková, 2009, s. 95).

3.5.2 Výdaje obce

Výdaje územního samosprávného celku lze členit zhruba do pěti skupin:

- a) výdaje spojené s výkonem státní správy v přenesené působnosti – na jejich úhradu dostávají územní samosprávné celky příspěvek (dotaci) ze státního rozpočtu, který však pokrývá pouze jejich část,
- b) výdaje, které územnímu samosprávnému celku vyplývají ze zákonných povinností – úhrada těchto výdajů je vždy prvořadá,
- c) výdaje, které má územní samosprávný celek při své veřejně prospěšné činnosti – jedná se o činnosti, které nevykonává sám, ale přispívá na ně jiným subjektům
- d) úhrady vlastních činností územního samosprávného celku – jedná se o výdaje v rámci samostatné působnosti,
- e) výdaje, které vznikají rozhodnutím územního samosprávného celku vstoupit do určitých právně závazných vztahů, z nichž vyplývají finanční důsledky, které je povinen plnit (Peterová, 2014, s. 15, 16).

Obecně se lze setkat s několika hledisky členění výdajů územních samospráv. Nejužívanějšími jsou:

- podle ekonomického hlediska: běžné a kapitálové,
- podle rozpočtové skladby: druhové, které je závazné a funkční,

- podle infrastruktury: ekonomické a sociální,
- podle funkcí veřejných financí: alokační, redistribuční, stabilizační,
- podle rozpočtového plánování: plánované a neplánované (Provazníková, 2009, s. 212).

V případě obcí se jako zásadní jeví hledisko ekonomické. Běžné výdaje jsou opakující se výdaje, ze kterých se financují běžné potřeby v příslušném rozpočtovém roce. Jsou určeny na platy zaměstnanců, nákup materiálu, vody, paliv a energie, nákup služeb a sociální dávky. Kapitálové výdaje slouží zejména na financování dlouhodobých, zejména investičních potřeb, přesahujících období jednoho rozpočtového roku. Vycházejí z rozložení a postupu realizace jednotlivých projektů až do doby jejich dokončení, souvisí tedy i se splácením půjček na financování investic (Provazníková, 2009, s. 212).

3.5.3 Závěrečný účet

Údaje o ročním hospodaření územního samosprávného celku a svazku obcí se po skončení kalendářního roku souhrnně zpracovávají do závěrečného účtu. V něm jsou obsaženy údaje o tvorbě a použití fondů v tak podrobném členění a obsahu, aby bylo možno zhodnotit finanční hospodaření územního samosprávného celku a svazku obcí a jimi zřízených nebo založených právnických osob a hospodaření s jejich majetkem, o plnění rozpočtu výdajů a příjmů v plném členění podle rozpočtové skladby a o dalších finančních operacích. Součástí závěrečného účtu je vyúčtování finančních vztahů k rozpočtům krajů a obcí, ke státnímu rozpočtu, státním fondům a jiným rozpočtům a k hospodaření dalších osob (Marková, 2000, s. 150).

Do plnění rozpočtu se zahrnují jen příjmy, které byly skutečně přijaty, či operace, které byly skutečně uskutečněny, do plnění výdajů jen takové čerpání, které se skutečně realizovalo v kalendářním roce (Marková, 2000, s. 150).

I zde je nutno zachovat procedurální prvek, a to je zveřejnění závěrečného účtu po dobu nejméně 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu územního samosprávného celku. Vyjádřením souhlasu nebo souhlasu s výhradami se uzavírá projednání závěrečného

účtu. Na tomto základě územní samosprávný celek přijme opatření potřebná k nápravě zjištěných nedostatků či případných chyb (Břeň, 2008, s. 423).

3.5.4 Přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků

Přezkoumávání hospodaření obcí je jedním z kontrolních mechanismů územních rozpočtů, aby nedocházelo k neoprávněnému či špatnému nakládání s veřejnými peněžními prostředky (Břeň, 2008, s. 424).

Přezkoumání se ověřuje z hlediska:

- a) souladu hospodaření s finančními prostředky ve srovnání s rozpočtem,
- b) dodržování povinností stanovených zvláštními právními předpisy, zejména předpisy o finančním hospodaření územních celků, zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů o hospodaření s jejich majetkem, o účetnictví a odměňování,
- c) věcné a formální správnosti dokladů o přezkoumávaných operacích,
- d) dodržení účelu poskytnuté dotace nebo návratné finanční výpomoci a podmínek jejich použití (Břeň, 2008, s. 425).

Územní samosprávný celek má povinnost nechat si přezkoumat své hospodaření za uplynulý kalendářní rok. Tato povinnost je stanovena nejen v zákoně č. 250/2000 Sb., ale i v zákoně o obcích (Peterová, 2014, s 20).

Územní samosprávné celky mají dle zákona povinnost zveřejnit zprávu o výsledku hospodaření, společně s návrhem závěrečného účtu, po dobu nejméně 15 dnů přede dnem projednávání závěrečného účtu, na úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Na úřední desce musí být zveřejněn alespoň závěr zprávy o výsledku hospodaření. Způsobem umožňujícím dálkový přístup se zpráva o výsledku hospodaření zveřejňuje v úplném znění (Peterová, 2014, s. 76).

3.6 Obec a dotace

3.6.1 Dotace z pohledu obce

V posledních několika letech spojují obce pojem projekt nejčastěji s využitím dotačních prostředků, které však zpravidla vyžadují také tzv. projektový přístup. Smyslem projektů v žádném případě není upozadit běžné agendy měst a obcí nebo dokonce dlouhodobě řídit jimi poskytované veřejné služby. Snahou je koordinovat činnosti skupiny osob tak, aby ve vybraných případech bylo v určeném čase dosaženo požadovaných cílů při předem stanovených nákladech. Tento proces se pak dotýká prakticky všech investic obce (Koppitz, Kováčiková, 2014, s. 88).

Dotace jsou obecně chápány jako nenávratně poskytnuté prostředky, za které neexistuje protiplnění. Nenávratné jsou v tom smyslu, že příjemci nevzniká vůči poskytovateli závazek žádný finanční závazek, pokud splní podmínky, za kterých mu tyto prostředky byly poskytnuty. Podíl dotací na příjmech obecních rozpočtů je dosti vysoký, což znamená, že příjmy v podobě dotace tvoří významnou část příjmů obecního rozpočtu (Marková, 2000, s. 104).

Evropské dotace by neměly být jediným impulsem při rozhodování obce, zda bude žádat o dotaci, respektive realizovat projekt, a to i přesto, že jsou velkým lákadlem s řadou atraktivních příležitostí k dotování rozvojových aktivit. Hlavním motivem i nadále zůstává možnost přispět tím či oním projektem k naplnění strategie obce. Pokud je projekt v souladu s plány rozvoje obce a splňuje-li další předpoklady, které si obec v procesu plánování stanoví (například příznivý dopad na životní prostředí ve městě), pak zaslouží podporu z dotací a je také snáze obhajitelný (Koppitz, Kováčiková, 2014, s. 88).

V době přípravy projektového záměru je nezbytné ho zvážit z pohledu času, peněz i kompetencí. To znamená, že obec musí důkladně vyhodnotit, zda je projekt realizovatelný

- v požadovaném čase (vázaném například na další investice, poskytování jiné veřejné služby apod.),
- při finančních limitech (stanovených rozpočtem obce nebo dotačním titulem),

- vzhledem ke kompetencím, které organizace má ve vztahu k cílům projektu (ptáme se, zda je jediným a nejvhodnějším řešitelem daného problému nebo zda je nutné navázat partnerství s dalšími subjekty) (Koppitz, Kováčiková, 2014, s. 89).

4 Dotace v programovém období 2007 – 2013

4.1 Operační programy 2007 – 2013

Kohezní politika Evropské unie je zaměřena na podporu regionů, zejména hospodářsky slabých, které zaostávají v ekonomických ukazatelích, a dále na regiony se sociálními problémy nebo poškozeným životním prostředím. Jejím hlavním principem je zamezit vzniku a zvětšování výrazných regionálních rozdílů EU a sblížovat úroveň regionů napříč EU (Novotný, Gregorová, 2014, s. 7).

ČR mohla v programovém období 2007 – 2013 čerpat z prostředků EU určených na kohezní politiku 26,7 mld. EUR, což je přibližně 735,3 mld. Kč. Šlo o finanční prostředky určené na spolufinancování aktivit ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti (Novotný, Gregorová, 2014, s. 7). V období 2007 – 2013 bylo v České republice využíváno 26 operačních programů, které byly rozděleny mezi tři cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti:

- Cíl Konvergence,
- Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost,
- Cíl Evropská územní spolupráce.

4.1.1 Cíl Konvergence

V jeho centru stála podpora hospodářského a sociálního rozvoje méně vyspělých regionů a členských států. V České republice pod něj spadaly všechny regiony soudržnosti s výjimkou hlavního města Prahy a byl realizován prostřednictvím sedmi regionálních operačních programů a osmi tematických operačních programů. Na cíl Konvergence připadlo v ČR 25,89 miliard eur (<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013> [cit. 2016-05-30]).

Regionální operační programy (ROP NUTS II) byly zpracovány pro jednotlivé regiony soudržnosti s výjimkou hlavního města Prahy. Celková částka, kterou Česká republika v období 2007 – 2013 čerpala, byla 4,659 miliardy eur (17,6 % všech

prostředků). Řídicími orgány byly tzv. Regionální rady regionů soudržnosti (<https://www.euroskop.cz/8641/sekce/operacni-programy-2007-2013> [cit. 2016-07-09]). Město Jirkov čerpalo dotace z Regionálního operačního programu NUTS II Severozápad.

Obrázek 4 – Regionální operační programy 2007 - 2013

Zdroj: <http://www.greenlighting.cz/cz/redakce/financovani/operacni-programy-regionu/c147> [cit. 2016-10-28]

Tematické operační programy platily po celé České republice vyjma hlavního města Prahy. Celková částka, kterou ČR mohla v období 2007-2013 vyčerpat, byla 21 271,1 miliard eur (79,5 % všech prostředků). Do tematických operačních programů patřily Operační program Životní prostředí, Doprava, Lidské zdroje a zaměstnanost, Podnikání a inovace, Výzkum a vývoj pro inovace, Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Integrovaný operační program a Technická pomoc (<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy> [cit. 2016-05-30]). V tomto případě čerpalo město Jirkov dotace z Operačního programu Životní prostředí a Integrovaného operačního programu.

4.1.2 Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Tento cíl podporoval regiony nečerpající z Konvergence. V České republice pod něj spadalo hlavní město Praha se dvěma operačními programy (OP Praha Adaptabilita a OP Praha Konkurenceschopnost). Na cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost připadlo v České republice 0,42 miliardy eur (<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013> [cit. 2016-05-30]).

4.1.3 Cíl Evropská územní spolupráce

Tento cíl usiloval o podporu přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. V České republice pod něj spadaly všechny regiony a prostředky bylo možno čerpat z devíti operačních programů. Na cíl Evropská územní spolupráce připadlo v České republice 0,39 miliardy eur a jednalo se především o přeshraniční (např. ČR – Polsko), meziregionální a nadnárodní spolupráci (<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013> [cit. 2016-07-10]).

4.2 Nejvýznamnější operační programy pro období 2007 – 2013

Nejvýznamnějšími operačními programy pro rozvoj měst a obcí včetně města Jirkova byly ty, jejichž prostřednictvím bylo možné čerpat na nejdůležitější a finančně nejnáročnější projekty. Jednalo se především o investice do infrastruktury, které by v případě realizace z vlastních zdrojů nadměrně zatěžovaly rozpočty měst na dlouhá období. Těmito zásadními programy byly:

- Regionální operační program (pro město Jirkov ROP NUTS II Severozápad),
- Operační program Životní prostředí,
- Integrovaný operační program (především Integrované plány rozvoje měst).

4.2.1 Regionální operační program NUTS II Severozápad

Regionální operační program NUTS II Severozápad (ROP Severozápad) byl určen pro region soudržnosti Severozápad sestávající z Ústeckého a Karlovarského kraje. Bylo na něj vyčleněno 762,77 mil. eur, a to z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Globálním cílem byla přeměna ekonomických a sociálních struktur regionu a zvýšení kvality fyzického prostředí jako předpoklad pro zvýšení atraktivity regionu pro život obyvatel, podnikání a investice.

Program se zaměřoval na podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu včetně modernizace prostředků veřejné dopravy, zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově, přípravu menších podnikatelských ploch především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury.

ROP Severozápad obsahoval pět prioritních os (Integrovaná podpora místního rozvoje, Regenerace a rozvoj měst, Udržitelný rozvoj cestovního ruchu, Dostupnost a dopravní obslužnost a Technická asistence) rozdělujících operační program na logické celky. Ty byly dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpory, které vymezily, jaké typy projektů mohly být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

Žadatelé o podporu byly obce, svazky obcí, kraje, organizace zřizované nebo zakládané kraji či obcemi, profesní a zájmová sdružení, školská a vzdělávací zařízení s právní subjektivitou zařazená do školského rejstříku, podnikatelé, nestátní neziskové organizace a další. (<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-Severozapad> [cit. 2016-07-10]).

4.2.2 Operační program Životní prostředí

Operační program Životní prostředí (OP Životní prostředí) byl zaměřen na zlepšování kvality životního prostředí a tím i zdraví obyvatelstva. Přispíval ke zlepšování vody i půdy, stavu ovzduší, řešil problematiku průmyslového znečištění a odpadů,

podporoval využívání obnovitelných zdrojů energie, péči o krajinu a budování infrastruktury pro environmentální osvětu.

OP Životní prostředí spadal mezi tématické operační programy v cíli Konvergence a byl druhým největším českým operačním programem, co se týká množství finančních prostředků. Z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti pro něj bylo vyčleněno 4,92 miliardy eur, což bylo přibližně 18,4 % veškerých prostředků určených z fondů Evropské unie pro Českou republiku.

OP Životní prostředí obsahoval osm prioritních os rozdělujících operační program na logické celky. Ty byly dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpory, případně ještě podoblastí podpory, které vymezily, jaké typy projektů mohly být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny (<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Zivotni-prostredi> [cit. 2016-07-10]).

4.2.3 Integrovaný operační program

Integrovaný operační program (IOP) byl zaměřen na řešení společných regionálních problémů v oblasti veřejných služeb, infrastruktury pro veřejnou správu a územního rozvoje. K nejvýznamnějším cílům podpory bylo možno zařadit podporu cestovního ruchu, rozvoj systémů tvorby územních politik, rozvoj informačních technologií ve veřejné správě, zlepšování prostředí na sídlištích (Integrované plány rozvoje měst), zlepšování infrastruktury pro oblast veřejného zdraví, sociálních služeb, služeb zaměstnanosti a služeb v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik a podporu kulturního dědictví.

Financování IOP bylo kromě prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj a národních veřejných zdrojů zajištěno také částečně ze soukromých zdrojů. Celkem bylo pro IOP vyčleněno cca 1,62 miliardy eur.

Integrovaný operační program obsahoval šest prioritních os rozdělujících operační program na logické celky. Ty byly dále prostřednictvím tzv. oblastí intervence konkretizovány tak, že vymezily, jaké typy projektů mohly být v rámci příslušné prioritní

osy podpořeny (<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/IOP> [cit. 2016-07-10]).

5 Realizace dotačních projektů ve městě Jirkov (empirická část)

Realizaci dotačních projektů města Jirkova zajišťuje Odbor vnitřní správy a vztahů k veřejnosti (dále jen odbor VSVV) Městského úřadu Jirkov, a to prostřednictvím dvou zaměstnanců na pozici referent – dotace. Při své činnosti spolupracuje především s odborem majetku města a útvarem investic, a to na realizaci investičních akcí spolufinancovaných z dotací.

Pro realizaci projektů ve veřejném zájmu využívá město Jirkov finančních prostředků poskytovaných:

- a) Evropskou unií, jež jsou zaměřené na koncipované cíle v oblasti přeshraniční spolupráce, regionální politiky a jednotlivých tematických operačních programů,
- b) Českou republikou, jež jsou poskytované prostřednictvím ministerstev, státních fondů atd.,
- c) Ústeckým krajem,
- d) ostatními zdroji (nadace, soukromé fondy).

Při plnění pracovních povinností a úkolů vyplývajících z rozhodnutí rady a zastupitelstva města, při realizaci úloh stanovených programovým plánem zastupitelstva města, popřípadě jiným strategickým dokumentem rozvoje, provádí odbor VSVV průzkum, zda při řešení daného úkolu nelze využít poskytnutí finančních prostředků z výše uvedených zdrojů. V případě zjištěné možnosti realizovat takovýto projekt informuje odbor VSVV o této skutečnosti (a to včetně konkrétních podmínek s čerpáním finančních prostředků spojených) nadřízený orgán (starosta, rada města, zastupitelstvo města) a vyžádá si jejich rozhodnutí, zda možností dotačního titulu bude využito.

Na realizaci jednotlivých projektů se podílí ty odbory úřadu, kterých se svým zaměřením, obsahem prací a problematiky týkají. Všechny projektem dotčené odbory městského úřadu spolupracují na naplnění jeho cílů, monitorovacích ukazatelů a splnění závazných podmínek poskytovatele finančních prostředků. Jednotlivé odbory jsou povinny v rozsahu své působnosti a v souladu s právními předpisy si vzájemně poskytovat potřebné

informace, stanoviska a vyjádření a projednávat společně záležitosti vyžadující součinnost při tvorbě podkladů pro získání dotace, zajištění realizace projektu, jeho vyúčtování a monitoring.

Město se na realizaci projektu podílí vlastními finančními prostředky, proto je nutné dle podmínek jednotlivých dotačních titulů zajistit dostatečné zdroje na spolufinancování, popřípadě předfinancování celého projektu.

V případě projektů náročných na přípravu a zpracování využívá město pomoci subjektů zabývajících se na komerční bázi poradenstvím a zprostředkováním finanční pomoci.

Evidence a kontrola realizace jednotlivých projektů je prováděna odborem VSVV. Všechny projekty jsou vždy v rámci úřadu i navenek uváděny pod úplným a přesným názvem a registračním číslem. Pro každý projekt je odborem VSVV vytvořena a vedena složka, ve které jsou uloženy veškeré dokumenty týkající se daného projektu, případně uveden odkaz na místo (odbor, pracovníka), kde jsou dokumenty uloženy. Do takto vytvořené složky se ukládají jednotlivé dokumenty tak, aby bylo možné v případě potřeby kdykoliv do ní nahlédnout nebo si ji vyžádat (audit, kontrola aj.).

Koordinátorem potřebných činností je příslušný pracovník odboru VSVV, který je zodpovědný za průběh projektu a splnění závazných podmínek poskytovatele finančních prostředků. Koordinátor projekt administruje a komunikuje se zástupci poskytovatele dotace.

Účetní doklady (faktury vč. příloh, příp. stvrzenky), které jsou plně či částečně financovány z dotačních titulů koordinovaných odborem VSVV, podléhají režimu, při němž finanční odbor přidělí došlou fakturu příslušnému odboru. Ten v případě, že faktura patří k dotačnímu projektu, předloží fakturu ke kontrole odboru VSVV. V případě, že je pro projekt zřízen zvláštní účet, ze kterého je nutné jednotlivé výdaje hradit, zašle odbor VSVV finančnímu odboru interní sdělení, kde včas požádá o přesun finančních prostředků na tento zvláštní účet v potřebné výši. Samotnou likvidaci faktury provede příslušný odbor.

Doklady o průběhu zadání a realizace projektů uchovává odbor VSVV po dobu stanovenou ve Směrnici pro archivování a skartaci a také dle podmínek programové

dokumentace jednotlivých dotačních titulů, rovněž tak činí všechny odbory úřadu, jichž se konkrétní projekt týká (např. odbor majetku města a útvar investic v případě dokumentace k výběrovým řízením apod.).

5.1 Příklady projektů realizovaných městem Jirkov

5.1.1 Příklad projektu č. 1 – Rekonstrukce komunikací a veřejných prostranství v historickém centru města Jirkova

Tabulka 1 – Příklad projektu č. 1

Číslo operačního programu	CZ.1.09
Název operačního programu	ROP NUTS II Severozápad
Oblast podpory	9.1.2 – Podpora revitalizace a regenerace středních a malých měst
Název projektu	Rekonstrukce komunikací a veřejných prostranství v historickém centru města Jirkova
Číslo projektu	CZ.1.09/1.2.00/29.00643
Datum zahájení a ukončení projektu	04/2011 – 09/2012
Celkové způsobilé výdaje projektu (dle žádosti)	61.999.876,80 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Záměrem tohoto projektu byla obnova historického jádra města. Cílem bylo obnovit urbanistickou, sociální a estetickou podobu historického centra Jirkova a tím přispět ke zvýšení atraktivity města a zlepšení kvality života jeho obyvatel. Rekonstrukce veřejných prostranství v historickém centru a nová prostorová i dopravní řešení umožnila, aby byly vnímány jeho současné funkce komplexněji, a to jako prostor pro sociální a kulturní interakci, tj. místa pro setkávání lidí, odpočinek a relaxaci.

Dále projekt vyřešil zlepšení bezpečnosti komunikací a jejich technického stavu v samotném centru Jirkova. Dosavadní koncepce komunikací totiž naprosto neodpovídalo potřebám obyvatel i návštěvníků. Realizací této akce došlo k zpřístupnění plochy pro handicapované osoby. Prostor se stal bezpečným, omezující kolizní situace a technicky způsobilým a odpovídajícím významu a potřebám historického centra.

V rámci první etapy byly provedeny zemní práce pro pokládku elektrických kabelů k veřejnému osvětlení a pokládka odvodňovacích žlabů na náměstí, instalace části kabelových rozvodů včetně montáže lamp a zemních svítidel veřejného osvětlení v určené lokalitě. Dále byla zrestaurována historická kašna včetně montáže technologické části a položena kamenná dlažba na náměstí Dr. E. Beneše a v jeho okolí dle kladečních plánů.

Obrázek 5 – Zrekonstruované náměstí v Jirkově

Zdroj: Městský úřad Jirkov

Ve druhé etapě projektu byly demontovány stávající zpevněné plochy, upraveno podloží a provedena pokládka nových komunikací s povrchem ze žulových kostek v ulicích Kostelní, Nábřežní, Tyršově a Alešově či pokládka nové tzv. divoké žuly na ploše u kostela. Proběhla realizace parkoviště podél toku Bíliny a chodníků pro pěší, osazení lamp veřejného osvětlení, odpadkových košů či laviček, dále stojanů na kola, zahrazovacích sloupků. Byla provedena výsadba stromů, osetí travnatých ploch, na závěr byla také dokončena montáž nové dřevěné lávky přes řeku Bílinu a rekonstruovány mosty v Tyršově a Alešově ulici.

Obrázek 6 – Rekonstrukce břehu Bíliny s novou lávkou

Zdroj: Městský úřad Jirkov

Nutno podotknout, že se jednalo o největší investiční akci v novodobé historii města. Investiční náklady dosáhly výše téměř 62 milionů Kč.

5.1.2 Příklad projektu č. 2 – Realizace úspor energie objektu 4. ZŠ, ul. Krušnohorská, Jirkov

Tabulka 2 – Příklad projektu č. 2

Číslo operačního programu	CZ.1.02
Název operačního programu	Operační program Životní prostředí
Oblast podpory	3.2.1. Realizace úspor energie
Název projektu	Realizace úspor energie objektu 4. ZŠ, ul. Krušnohorská, Jirkov
Číslo projektu	CZ.1.02/3.2.00/13.18247
Datum zahájení a ukončení projektu	08/2013 – 04/2014
Celkové způsobilé výdaje projektu	47.912.362,50 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Hlavním cílem projektu bylo snížení energetických ztrát ve veřejné budově města Jirkova tak, aby navržená opatření zohledňovala vnější klimatické podmínky, lokální klimatické podmínky, vnitroklimatické prostředí a efektivnost investice do zateplení. Dalším cílem projektu bylo na základě navržených energetických opatření snížit energetickou náročnost budovy, která byla z tohoto hlediska nevhodná. Realizací opatření bylo dosaženo standardu nízkoenergetického nebo vyššího standardu pro energetickou náročnost budovy a příznivějšího environmentálního dopadu v souvislosti s emisemi škodlivých látek do ovzduší.

Obrázek 7 – Zrekonstruovaná 4. základní škola

Zdroj: Městský úřad Jirkov

Ke snížení spotřeby energií bylo provedeno zateplení obvodových stěn kontaktním zateplovacím systémem s tepelnou izolací, zateplení střešních konstrukcí a stropu fukanou tepelnou izolací, osazení plastovými okny a další.

Obrázek 8 – Stavební práce na 4. ZŠ Jirkov

Zdroj: Městský úřad Jirkov

6 Dotační projekty města Jirkova

V letech 2010 – 2014 bylo v Jirkově realizováno 27 investičních projektů spolufinancovaných z dotačních prostředků. Jednalo se o investiční projekty, které uskutečnilo město prostřednictvím odboru majetku města a útvaru investic (dále jen OMMaÚI).

6.1 Projekty roku 2010

6.1.1 Úvod

V roce 2010 bylo zahájeno celkem pět dotačních projektů. Projekt „Rekonstrukce Kludského vily...“ byl zahájen již koncem roku 2009, naopak dva projekty (Projekt obnovy lesa a IPRM – Lokalita č. 1 Na Borku) měly přesah až do roku 2011.

Tabulka 3 – Dotační projekty města zahájené v roce 2010

Název projektu	Program	Poskytovatel dotace	Rok realizace
Rekonstrukce Kludského vily v ul. Vinařická 363, Jirkov pro účely městské knihovny	Regionální operační program Severozápad	Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad	2010
Projekt obnovy lesa v imisní oblasti Krušných hor 2009 - 2011 - dílčí část Město Jirkov	Operační program Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí ČR	2010, 2011
Školní hřiště pro ZŠ Krušnohorská a ZŠ Školní	Regionální operační program Severozápad	Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad	2010
Digitalizace kina Jirkov	Technický rozvoj a modernizace české kinematografie	Státní fond ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie	2010
IPRM Jirkov - Lokalita Na Borku - ostatní aktivity	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	2010
IPRM - Lokalita č. 1 Na Borku	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	2010, 2011

Zdroj: vlastní zpracování

Rekonstrukce Kludského vily v ul. Vinařická 363, Jirkov pro účely městské knihovny

Tato akce byla zahájena již koncem roku 2009. Stavbu prováděla firma Stavební a obchodní společnost Most s. r. o. a týkala se rekonstrukce historické Kludského vily na knihovnu a společenské centrum. Stavba byla v roce 2010 dokončena, zkolaudována a zhodnocena.

Projekt obnovy lesa v imisní oblasti Krušných hor 2009 - 2011 - dílčí část Město Jirkov

Tato akce spolufinancovaná z Operačního programu životní prostředí se týkala obnovy lesů v majetku města. Jednalo se o obnovu původních dřevin, výstavbu oplocenek a údržbu ploch potřebných pro novou výsadbu. Akce byla rozložena na tři roky a realizována společně s příspěvkovou organizací Lesy města Jirkova. V roce 2010 se uskutečnila druhá část a v roce 2011 byla akce dokončena.

Školní hřiště pro ZŠ Krušnohorská a ZŠ Školní

Jedna z největších akcí posledních let zajistila městu Jirkov nové sportoviště s atletickou dráhou, a to především pro dvě blízké základní školy. Stavbu realizovala firma EKKL a. s., Kroměříž. Práce byly zahájeny v dubnu 2010 a stavba byla dle smlouvy o dílo dokončena dne 30. srpna téhož roku.

Digitalizace kina Jirkov

Projekt se týkal modernizace jirkovského kina Květen. Byla dodána a zprovozněna technologie odpovídající podmínkám digitálního standardu podle specifikací DCI. Nejprve byly provedeny potřebné technické úpravy prostor (stavební úpravy, rozvody elektro a vzduchotechniky) a následně byla dodána a nainstalována samotná technologie.

IPRM Jirkov – Lokalita Na Borku – ostatní aktivity

V rámci této investiční akce bylo provedeno pět samostatných stavebních objektů (staveb).

- Rekonstrukce lávky v ulici Na Borku,
- Stavební úpravy lávky pod ulicí Generála Svobody,
- Rekonstrukce částí obchvatové komunikace Na Borku,
- Výstavba dětského areálu Na Borku,
- Vybudování příjezdové komunikace na CO kryt v ul. Školní.

Stavbu zrealizovala firma Silnice Group a. s. Praha za smluvní cenu 20.996.221,84 Kč vč. DPH. Stavba byla dokončena 30. 6. 2010.

IPRM - Lokalita č. 1 Na Borku

V rámci této akce proběhla celková revitalizace sídliště Na Borku. Stavba byla zahájena v říjnu 2010 firmou HERKUL a. s. a byla dokončena v souladu se schváleným harmonogramem 30. 6. 2011. V rámci stavby byly rekonstruovány komunikace, chodníky a parkoviště, dále hřiště, veřejná zeleň a veřejné osvětlení.

6.1.2 Celkové shrnutí příjmů a výdajů roku 2010

Tabulka 4 – Dotační projekty města v roce 2010 – podíly, vydané prostředky a přijaté prostředky jednotlivých projektů (v Kč)

Název projektu	Dotace	Podíl příjemce	Celkové náklady	Rok realizace	Výdaje 2010	Výdaje 2011	Přijetí dotace 2010	Přijetí dotace 2011	Přijetí dotace 2012
Rekonstrukce Kludského vily v ul. Vinařická 363, Jirkov pro účely městské knihovny	31.247.085,21	4.914.372,99	36.161.458,20	2010	36.161.458,20		31.247.085,21		
Projekt obnovy lesa v imisní oblasti Krušných hor 2009 - 2011 - dílčí část Město Jirkov	1.427.534,10	172.465,90	1.600.000,00	2010, 2011	1.360.000,00	240.000,00	1.215.138,70	212.395,40	
Školní hřiště pro ZŠ Krušnohorská a ZŠ Školní	26.572.475,18	2.032.040,82	28.604.516,00	2010	28.604.516,00			26.572.475,18	
Digitalizace kina Jirkov	700.000,00	1.870.460,00	2.570.460,00	2010	2.570.460,00		700.000,00		
IPRM Jirkov - Lokalita Na Borku - ostatní aktivity	18.277.561,00	2.718.660,84	20.996.221,84	2010	20.996.221,84			18.277.561,00	
IPRM - Lokalita č. 1 Na Borku	24.021.654,00	2.935.956,23	26.957.610,23	2010, 2011	0,00	26.957.610,23			24.021.654,00
Celkem	102.246.309,49	14.643.956,78	116.890.266,27		89.692.656,04	27.197.610,23	33.162.223,91	45.062.431,58	24.021.654,00

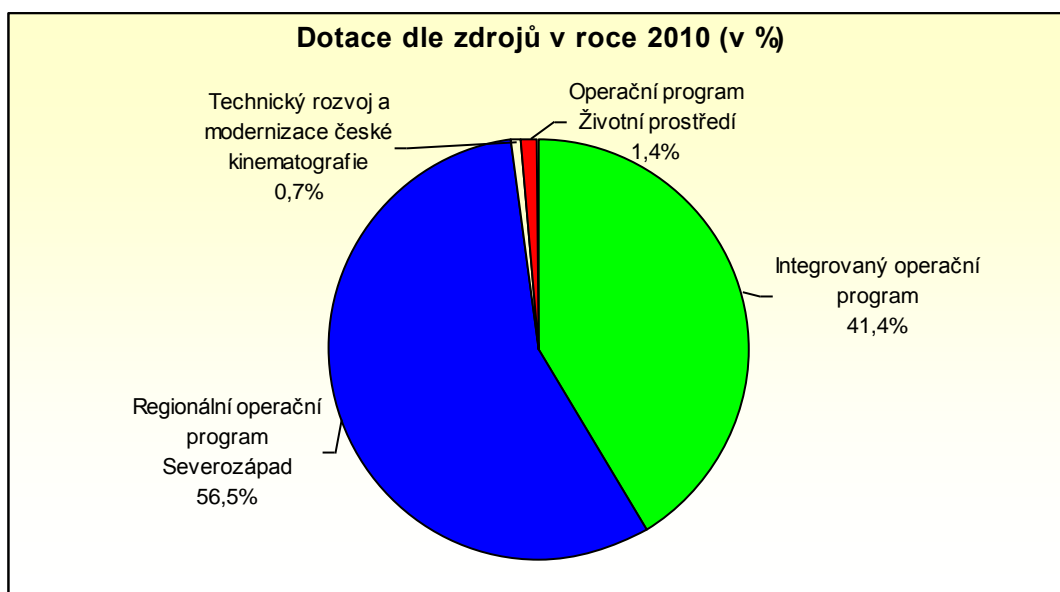
Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 4 lze vyčíst několik důležitých skutečností rozhodných pro pohled na vliv dotací na hospodaření města v roce 2010.

Především se jednalo o rok, ve kterém byly realizovány projekty v nejvyšší hodnotě ze sledovaného období 2010 – 2014. Byly zahájeny akce v celkové hodnotě 116.890 tis. Kč. Dva z projektů měly realizační přesah až do roku 2011, a to i v případě výdajů z rozpočtu města. V případě příjmů prostředků od poskytovatelů dotace je skutečnost ještě zajímavější – příjmy z projektů roku 2010 byly na účet města připsány ve třech letech, a to 2010, 2011 a v případě projektu IPRM – Lokalita č. 1 Na Borku až v roce 2012.

6.1.3 Poskytovatelé dotací v roce 2010

Graf 1 – Dotace dle zdrojů

Zdroj: vlastní zpracování

Jak lze vyčíst z grafu č. 1, byly na dotace poskytnuty prostředky ze čtyř zdrojů. Největší podíl ve výši 56,5 % připadá na Regionální operační program Severozápad, a to díky realizaci dvou významných projektů (Rekonstrukce Kludského vily a Školní hřiště). Následuje Integrovaný operační program s podílem 41,4 %, a to díky dvěma projektům financovaných prostřednictvím IPRM. Zbylí dva poskytovatelé mají (i vzhledem k velikosti čtyř jmenovaných projektů) jen zanedbatelný podíl ve výši 1,4 %, resp. 0,7 %.

6.1.4 Vyhodnocení dopadu dotací na rozpočet roku 2010

Tabulka 5 – Příjmy, výdaje a investice města v roce 2010 (v tis. Kč)

Název	2010
Daňové příjmy	193.303,00
Nedaňové příjmy	13.058,10
Kapitálové příjmy	49.700,00
Přijaté dotace	118.267,90
Příjmy celkem	374.329,00
Běžné výdaje	218.219,00
Kapitálové výdaje	154.511,00
Výdaje celkem	372.730,00
Běžné výdaje - OMMaÚI	61.873,30
Kapitálové výdaje - OMMaÚI	150.622,10
Výdaje celkem - OMMaÚI	212.495,40
Investice (skut. čerp. OMMaÚI)	148.097,48
Přijaté dotace z projektů	33.162,22
Výdaje na realizaci projektů	89.692,65
Saldo příjmů a výdajů projektů	-56.530,43

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 5 znázorňuje v základním členění příjmy a výdaje města Jirkov v roce 2010. Jak v oblasti příjmů, tak i výdajů, bylo dosaženo nevyšších hodnot v historii hospodaření města. Zásahu na tom mají především dotace. Výdaje na realizaci dotačních projektů dosáhly v roce 2010 výše 89.692 tis. Kč, naopak příjmy z dotačních projektů, které město obdrželo proplacené od poskytovatelů dotací, dosáhly pouze výše 33.162 tis. Kč. Saldo u dotací dosáhlo výrazné hodnoty -56.530 tis. Kč. Je nutno podotknout, že rozdíl je částečně (a v případě částečného spolufinancování vždy) způsoben rozdílem mezi celkovými náklady projektu a poskytnutou dotací. V případě projektů roku 2010 se pak také jednalo o výjimečnou situaci, kdy byly dva nákladné projekty proplaceny až v následujících dvou letech (viz tabulka č. 4). Takto výrazného rozdílu už v dalších letech nebylo dosaženo (viz graf č. 7 v kapitole 6.6.4).

6.1.5 Podíly příjmů, výdajů a investic v roce 2010

Tabulka 6 – Podíly příjmů, výdajů a investic (v %)

Název	2010
Podíl výdajů OMMaÚI na celk. výdajích	57,01
Podíl investic na celkových výdajích	39,73
Podíl investic na výdajích OMMaÚI	69,69
Podíl výdajů na dotace na investicích	60,56
Podíl výdajů na dotace na celkových výdajích	24,06
Podíl příjmů z dotací na celkových příjmech	8,86

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 6 zachycuje výpočty podílů jednotlivých ukazatelů na skutečnosti hospodaření města v roce 2010. Za povšimnutí stojí především hodnota podílu výdajů na dotace na celkových výdajích města, která dosáhla hodnoty vyšší než 24 %. Obdobné je to i u podílu výdajů na dotace na celkových investicích, kde dotační projekty „zajistily“ více než 60ti procentní podíl na investičních výdajích.

Naopak nepříznivou hodnotu vykazuje podíl příjmů z dotací na celkových příjmech města. Jak již bylo uvedeno v textu v bodě 6.1.4, dosáhly příjmy výše 33.162 tis. Kč, což znamená, že podíl příjmů z dotací na celkových příjmech města dosáhl jen 8,86 %.

6.2 Projekty roku 2011

Tabulka 7 – Dotační projekty města zahájené v roce 2011

Název projektu	Program	Poskytovatel dotace	Rok realizace
Realizace úspor energií - 2. ZŠ Jirkov	Operační program Životní prostředí	Státní fond životního prostředí ČR	2011, 2012
Rekonstrukce komunikací a veřejných prostranství v historickém centru města Jirkova	Regionální operační program Severozápad	Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad	2011, 2012
Zrestaurování sochy sv. Jana Nepomuckého v Jirkově	Program na záchranu a obnovu kulturních památek Ústeckého kraje	Ústecký kraj	2011
Kamenný chrlič s kašnou - restaurování, I. etapa	Podpora obnovy kulturních památek	Ministerstvo kultury ČR	2011
Rekonstrukce komunikací a veřejných prostranství v historickém centru města Jirkova	Regionální operační program Severozápad	Ústecký kraj	2011, 2012
Zateplení a sanace panelového domu č.p. 1242	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	2011, 2012
Obnova porostů náhradních dřevin lesů města Jirkova pro období 2010-2013	Operační program Životní prostředí	Státní fond životního prostředí ČR	2011, 2012

Zdroj: vlastní zpracování

Realizace úspor energií - 2. ZŠ Jirkov

V rámci této akce prováděla firma NEPRO stavební s. r. o. Klášterec nad Ohří zateplení objektu včetně výměny oken a provedení nového tepelně-izolačního a hydroizolačního souvrství střech. Jednalo se o realizaci úspor na první ze čtyř jirkovských základních škol. Akce byla spolufinancována z Operačního programu životní prostředí, byla zahájena v roce 2011 a trvala do roku 2012.

Rekonstrukce komunikací a veřejných prostranství v historickém centru města Jirkova

Největší a nejnákladnější stavba v novodobé historii města byla zahájena v dubnu 2011 firmou HERKUL a. s., dokončena pak byla v září roku 2012. V rámci stavby byla provedena rekonstrukce ploch historického centra, komunikací, parkovišť, mostu, veřejné zeleně, dále výměna veřejného osvětlení nebo výstavba nové dřevěné lávky. Akce byla spolufinancována z prostředků ROP Severozápad a po jejím dokončení byl na akci poskytnut také příspěvek Ústeckého kraje (podrobněji viz kap. 5.1.1).

Zrestaurování sochy Sv. Jana Nepomuckého v Jirkově

Práce na opravě sochy v Alešově ulici prováděl akademický sochař Michael Bílek za smluvní cenu 110.000 Kč, a to v září a říjnu 2011. Akce byla plně hrazena z dotace, konkrétně z Programu na záchranu a obnovu kulturních památek Ústeckého kraje pro rok 2011.

Kamenný chrlič s kašnou – restaurování, I. etapa

Práce prováděl akademický sochař Michael Bílek za smluvní cenu 57.200 Kč. Akce byla provedena s využitím příspěvku od Ministerstva kultury ČR ve výši 51.000 Kč a týkala se první etapy restaurování kamenného chrliče na Zámku Červený Hrádek, který je v majetku města Jirkova.

Zateplení a sanace panelového domu č.p. 1242, Jirkov

Realizace této stavby probíhala od září 2011 do června 2012. Byla provedena výměna oken a objekt byl sanován a zateplen. Stavbu provedla firma STAVAN EU s. r. o., Jirkov a byla spolufinancována z Integrovaného operačního programu prostřednictvím Integrovaného plánu rozvoje města Jirkova.

Obnova porostů náhradních dřevin lesů města Jirkova pro období 2010 - 2013

Jednalo se o téměř shodnou akci jako již zrealizovaný projekt obnovy lesa, tedy opět tříletá akce s rozdělením finančních prostředků (vč. dotačních) do tří let. V roce 2010 byla schválena dotace, realizace byla zahájena začátkem roku 2011.

6.2.1 Celkové shrnutí příjmů a výdajů roku 2011

Tabulka 8 – Dotační projekty města v roce 2011 – podíly, vydané prostředky a přijaté prostředky jednotlivých projektů (v Kč)

Název projektu	Dotace	Podíl příjemce	Celkové náklady	Rok realizace	Výdaje 2011	Výdaje 2012	Přijetí dotace 2011	Přijetí dotace 2012	Přijetí dotace 2013	Přijetí dotace 2014
Realizace úspor energií - 2. ZŠ Jirkov	19.443.815,10	9.354.178,50	28.797.993,60	2011, 2012	25.127.730,00	3.670.263,60	17.988.620,58	1.455.194,52		
Rekonstrukce komunikací a veřejných prostranství v historickém centru města Jirkova	54.574.582,73	2.610.532,95	57.185.115,68	2011, 2012	22.918.290,00	34.266.825,68		15.194.427,49	39.380.155,24	
Zrestaurování sochy sv. Jana Nepomuckého v Jirkově	110.000,00	0,00	110.000,00	2011	110.000,00		110.000,00			
Kamenný chrlíč s kašnou - restaurování, I. etapa	51.000,00	6.200,00	57.200,00	2011	57.200,00		51.000,00			
Rekonstrukce komunikací a veřejných prostranství v historickém centru města Jirkova	4.814.761,12	0,00	4.814.761,12	2011, 2012	0,00	4.814.761,12				4.814.761,12
Zateplení a sanace panelového domu č.p. 1242	1.732.009,00	2.544.151,00	4.276.160,00	2011, 2012	1.322.980,00	2.953.180,00		1.732.009,00		
Obnova porostů náhradních dřevin lesů města Jirkova pro období 2010-2013	2.725.034,58	255.185,42	2.980.220,00	2011, 2012	2.396.038,59	584.181,41	2.190.874,50	312.377,40	221.782,68	
Celkem	83.451.202,53	14.770.247,87	98.221.450,40		51.932.238,59	46.289.211,81	20.340.495,08	18.694.008,41	39.601.937,92	4.814.761,12

Zdroj: vlastní zpracování

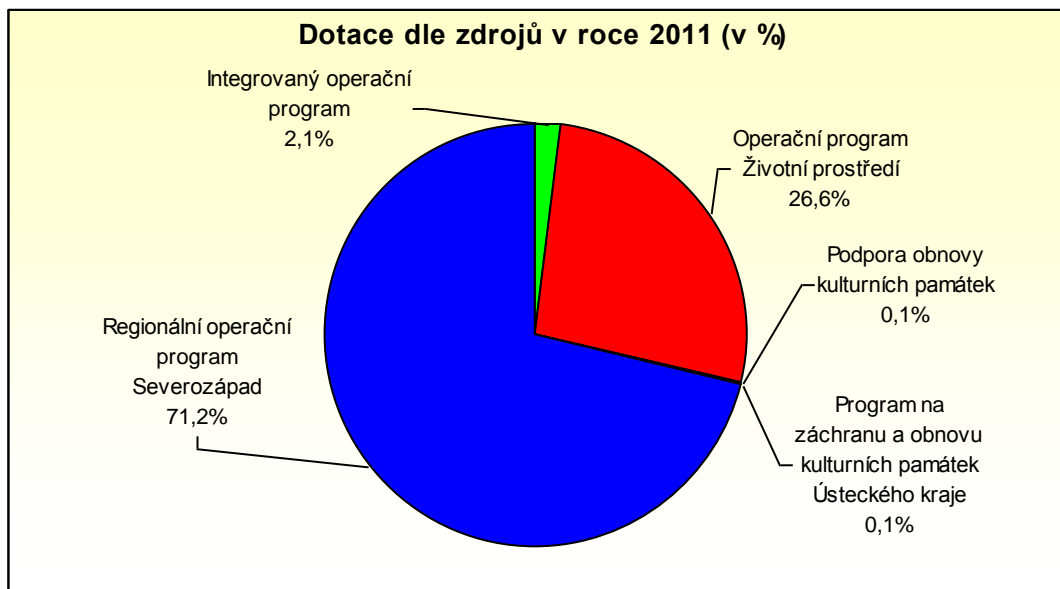
Tabulka číslo 8 znázorňuje projekty, jejichž realizace byla započata v roce 2011. Tyto projekty byly z větší části dokončeny až v roce 2012, ve kterém bylo také vydáno téměř stejné množství finančních prostředků jako ve sledovaném roce.

Naopak u příjmů je situace ještě zajímavější. K proplacení projektů zahájených v roce 2011 došlo ve čtyřech různých letech, a to v období let 2011 – 2014. Přispěl k tomu především projekt „Rekonstrukce komunikací a veřejných prostranství v historickém centru města Jirkova“. Tento projekt probíhal v letech 2011 a 2012, ale k jeho proplacení došlo v letech 2012 – 2014. Důvodem byla skutečnost, že projekt byl realizován ve více etapách a k proplacení části financované Ústeckým krajem došlo až po jeho úplném vypořádání s ROP Severozápad.

V roce 2012 byly zahájeny projekty v celkové hodnotě 98.221 tis. Kč, z toho vychází podíl města na 14.770 tis. Kč (15 %) a dotace ve výši 83.451 tis. Kč (85 %).

6.2.2 Poskytovatelé dotací v roce 2011

Graf 2 – Dotace dle zdrojů

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 2 znázorňuje rozdělení podílu dotací dle poskytovatelů v roce 2011. V tomto období byly poskytnuty prostředky z pěti zdrojů. Jednoznačně nejvyšší podíl ve výši 71,2 % připadá na Regionální operační program Severozápad, a to vzhledem k realizaci výše zmíněného projektu rekonstrukce komunikací a veřejných prostranství. Druhý největší podíl má Operační program životní prostředí, naopak Integrovaný operační program, který byl s podílem 41,4 % druhým nejrozsáhlejším v roce 2010, je ve sledovaném roce až na třetí pozici s minimálním podílem 2,1 %. Zbylé dva zdroje jsou zastoupeny jen podílem ve výši 0,1 %.

6.2.3 Vyhodnocení dopadu dotací na rozpočet roku 2011

Tabulka 9 – Příjmy, výdaje a investice města v roce 2011 (v tis. Kč)

Název	2011
Daňové příjmy	194.560,50
Nedaňové příjmy	17.559,90
Kapitálové příjmy	31.886,00
Přijaté dotace	122.700,50
Příjmy celkem	366.706,90
Běžné výdaje	239.918,90
Kapitálové výdaje	113.074,50
Výdaje celkem	352.993,40
Běžné výdaje - OMMaÚI	67.305,00
Kapitálové výdaje - OMMaÚI	110.714,10
Výdaje celkem - OMMaÚI	178.019,10
Investice (skut. čerp. OMMaÚI)	107.748,15
Přijaté dotace z projektů	65.402,93
Výdaje na realizaci projektů	79.129,85
Saldo příjmů a výdajů projektů	-13.726,92

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 9 znázorňuje v základním členění příjmy a výdaje města Jirkov v roce 2011. Výdaje na realizaci dotačních projektů dosáhly v roce 2011 výše 79.129 tis. Kč, naopak příjmy z dotačních projektů, které město obdrželo proplacené od poskytovatelů

dotací, dosáhly výše 65.403 tis. Kč. Saldo u dotací tak dosáhlo hodnoty -13.727 tis. Kč, což je oproti saldu z roku 2010 výrazné snížení. Jedná se také o začátek trendu, kdy u salda příjmů a výdajů z dotací nebude ve sledovaném období docházet k výraznějším výkyvům. Jak již bylo uvedeno, příjmy z projektů roku 2011 byly rozloženy do čtyř let, na druhou stranu se zde promítl příjem z dotací roku 2010 (viz tabulka č. 8).

6.2.4 Podíly příjmů, výdajů a investic v roce 2011

Tabulka 10 – Podíly příjmů, výdajů a investic (v %)

Název	2011
Podíl výdajů OMMaÚI na celk. výdajích	50,43
Podíl investic na celkových výdajích	30,52
Podíl investic na výdajích OMMaÚI	60,53
Podíl výdajů na dotace na investicích	73,44
Podíl výdajů na dotace na celkových výdajích	22,42
Podíl příjmů z dotací na celkových příjmech	17,84

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 10 zachycuje výpočty podílů jednotlivých ukazatelů na skutečnosti hospodaření města v roce 2011. Hodnota podílu výdajů na dotace na celkových výdajích města se oproti roku 2010 mírně snížila (24,06 %), a to na 22,42 %. Naopak došlo k zásadnímu nárůstu podílu výdajů na dotace na celkových investicích. Zde podíl dotačních projektů dosahuje 73,44 % podílu na investičních výdajích.

Oproti roku 2010 se podařilo eliminovat nepříznivou hodnotu u podílu příjmů z dotací na celkových příjmech města. Příjmy dosáhly výše 65.403 tis. Kč, což znamená, že podíl příjmů z dotací na celkových příjmech města vzrostl na 17,84 %.

6.3 Projekty roku 2012

Tabulka 11 – Dotační projekty města zahájené v roce 2012

Název projektu	Program	Poskytovatel dotace	Rok realizace
Realizace úspor energií - 1. Základní škola, Jirkov	Operační program Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí ČR	2012, 2013
Obnova porostů náhradních dřevin lesů města Jirkova pro období 2011 - 2015	Operační program Životní prostředí	Státní fond životního prostředí ČR	2012, 2013, 2014

Zdroj: vlastní zpracování

Realizace úspor energií - 1. Základní škola, Jirkov

Stavbu provedla za přispění dotace z Operačního programu životního prostředí firma NEPRO – INTERMONT – SDRUŽENÍ ZŠ Jirkov. Jednalo se o realizaci úspor energií (zateplení pláště a střechy, výměna oken) u druhé ze čtyř budov základních škol ve městě Jirkov. Stavba byla dokončena a předána ke dni 21. 6. 2013.

Obnova porostů náhradních dřevin lesů města Jirkova pro období 2011 – 2015

Předmětem podpory byla obnova porostů náhradních dřevin lesů města Jirkova, k. ú. Mezihoří u Chomutova a Svahová. V rámci akce byla provedena rekonstrukce porostů náhradních dřevin, příprava půdy, výsadba stanovištně vhodných sazenic lesních dřevin a jejich oplocení. Realizace akce byla rozložena do tří let (2012 – 2014).

6.3.1 Celkové shrnutí příjmů a výdajů roku 2012

Tabulka 12 – Dotační projekty města v roce 2012 – podíly, vydané prostředky a přijaté prostředky jednotlivých projektů (v Kč)

Název projektu	Dotace	Podíl příjemce	Celkové náklady	Rok realizace	Výdaje 2012	Výdaje 2013	Výdaje 2014	Přijetí dotace 2013	Přijetí dotace 2014	Přijetí dotace 2015
Realizace úspor energií - 1. Základní škola, Jirkov	14.642.240,97	10.023.592,03	24.665.833,00	2012, 2013	0,00	24.665.833,00		14.642.240,97		
Obnova porostů náhradních dřevin lesů města Jirkova pro období 2011 - 2015	3.322.935,90	490.064,10	3.813.000,00	2012, 2013, 2014	2.846.235,40	510.659,85	456.104,75	2.480.424,28	445.027,52	397.484,10
Celkem	17.965.176,87	10.513.656,13	28.478.833,00		2.846.235,40	25.176.492,85	456.104,75	17.122.665,25	445.027,52	397.484,10

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 12 znázorňuje projekty zahájené v roce 2012. V tomto roce jich bylo zahájeno nejméně a zároveň měly nejnižší hodnotu součtu ve sledovaném období.

Byly zahájeny pouze dva projekty v celkové hodnotě 28.479 tis. Kč. Obě akce měly realizační přesah za sledované období, projekt Obnova porostů až do roku 2014, v případě příjmů do rozpočtu města dokonce až do roku 2015. Oba projekty byly financovány z Operačního programu životní prostředí, proto není relevantní (tak jako u ostatních sledovaných období) zpracovat pro rok 2012 graf znázorňující podíl zdrojů, ze kterých město dotace čerpalo.

6.3.2 Vyhodnocení dopadu dotací na rozpočet roku 2012

Tabulka 13 – Příjmy, výdaje a investice města v roce 2012 (v tis. Kč)

Název	2012
Daňové příjmy	193.832,76
Nedaňové příjmy	17.065,58
Kapitálové příjmy	13.092,16
Přijaté dotace	63.754,30
Příjmy celkem	287.744,80
Běžné výdaje	204.168,60
Kapitálové výdaje	99.255,87
Výdaje celkem	303.424,47
Běžné výdaje - OMMaÚI	69.518,50
Kapitálové výdaje - OMMaÚI	97.113,30
Výdaje celkem - OMMaÚI	166.631,80
Investice (skut. čerp. OMMaÚI)	95.917,11
Přijaté dotace z projektů	42.715,66
Výdaje na realizaci projektů	49.135,45
Saldo příjmů a výdajů projektů	-6.419,79

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 13 je patrné, že v roce 2012 došlo oproti dvěma předchozím rokům k výraznému poklesu u všech sledovaných veličin. V oblasti příjmů a výdajů města i u dotací jsou vykazovány nejnižší hodnoty za sledované období. Byly zahájeny pouze dva projekty s předpokládanou dotací ve výši 17.965 tis. Kč, které výrazněji neovlivnily

celkové hodnoty let 2010 – 2014. Ty naopak ovlivnily především příjmy a výdaje z projektů zahájených v předchozím období, kdy výdaje na realizaci dotačních projektů dosáhly výše 49.135 tis. Kč. Oproti tomu příjmy z dotačních projektů, které město obdrželo proplacené od poskytovatelů dotací, dosáhly výše 42.716 tis. Kč. Saldo se tak snížilo a dosáhlo pro město příznivé hodnoty -6.420 tis. Kč.

6.3.3 Podíly příjmů, výdajů a investic v roce 2012

Tabulka 14 – Podíly příjmů, výdajů a investic (v %)

Název	2012
Podíl výdajů OMMaÚI na celk. výdajích	54,92
Podíl investic na celkových výdajích	31,61
Podíl investic na výdajích OMMaÚI	57,56
Podíl výdajů na dotace na investicích	51,23
Podíl výdajů na dotace na celkových výdajích	16,19
Podíl příjmů z dotací na celkových příjmech	14,84

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 14 zachycuje výpočty podílů jednotlivých ukazatelů na skutečnosti hospodaření města v roce 2012. Hodnota podílu výdajů na dotace na celkových výdajích města se oproti předchozímu sledovanému období výrazně snížila, a to na 16,19 %. I v ostatních ukazatelích došlo k výraznému snížení, například v podílu výdajů na dotace na investicích, kde podíl dotačních projektů dosahuje těsně nadpolovičních 51,23 %.

Snížila se také hodnota podílu příjmů z dotací na celkových příjmech města. Příjmy dosáhly výše 42.716 tis. Kč, což znamená, že podíl příjmů z dotací na celkových příjmech města poklesl na 14,84 %.

6.4 Projekty roku 2013

Tabulka 15 – Dotační projekty města zahájené v roce 2013

Název projektu	Program	Poskytovatel dotace	Rok realizace
Realizace úspor energie objektu 4. ZŠ ul. Krušnohorská Jirkov	Operační program Životní prostředí	Státní fond životního prostředí ČR	2013, 2014
Restaurování kamenného chrliče s kašnou v areálu zámku Červený hrádek - II. etapa	Program rozvoje venkova	Státní zemědělský intervenční fond	2013
Zateplení a sanace panelového domu, Pionýrů 1704-1706, Jirkov	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	2013
Rozšíření a doplnění kamerového systému MP Jirkov - oblast IPRM - Vinařice	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	2013

Zdroj: vlastní zpracování

Realizace úspor energie objektu 4. ZŠ ul. Krušnohorská Jirkov

Třetí budova základní školy, která byla zateplena za přispění dotace ze Státního fondu životního prostředí, byla 4. základní škola Jirkov. Stavbu provedla firma HERKUL a. s. Praha v období od srpna 2013 do května 2014. Jednalo se o druhou nejnákladnější akci v historii města, celkové náklady dosáhly výše 47.912.362,50 Kč.

Restaurování kamenného chrliče s kašnou v areálu zámku Červený hrádek - II. etapa

Restaurátorské práce na kamenném chrliči v areálu zámku Červený Hrádek prováděl Michael Bílek za smluvní cenu 105.225 Kč. Jednalo se o druhou etapu dle restaurátorského záměru a akce byla spolufinancována ve spolupráci s Místní akční skupinou Severozápadní Krušnohoří prostřednictvím dotace z Programu rozvoje venkova.

Zateplení a sanace panelového domu, Pionýrů 1704-1706, Jirkov

Stavbu realizovala firma První Hypostav s. r. o. Litvínov v období od července do října 2013. Jednalo se o první z akcí z oblasti revitalizace bytového fondu financovaného z Integrovaného operačního programu prostřednictvím Integrovaného plánu rozvoje města Jirkova. Bylo provedeno zateplení pláště a výměna oken na panelovém domě v majetku města.

IPRM - doplnění kamerového systému MP Jirkov – oblast IPRM - Vinařice

Akci realizovala firma SATCA-technik s r.o., Praha v období od srpna do listopadu roku 2013. Součástí projektu bylo rozšíření a doplnění městského kamerového systému Městské policie Jirkov o 12 kamer včetně kabelového vedení. Akce byla hrazena z dotačních prostředků EU (další z akcí IPRM) a podílu města Jirkova a byla dokončena v termínu, následně byl kamerový systém předán do užívání Městské policii Jirkov.

6.4.1 Celkové shrnutí příjmů a výdajů roku 2013

Tabulka 16 – Dotační projekty města v roce 2013 – podíly, vydané prostředky a přijaté prostředky jednotlivých projektů (v Kč)

Název projektu	Dotace	Podíl příjemce	Celkové náklady	Rok realizace	Výdaje 2013	Výdaje 2014	Přijetí dotace 2013	Přijetí dotace 2014
Realizace úspor energie objektu 4. ZŠ ul. Krušnohorská Jirkov	33.011.464,97	14.900.897,53	47.912.362,50	2013, 2014	24.874.260,00	23.038.102,50	15.567.441,82	17.444.023,15
Restaurování kamenného chrliče s kašnou v areálu zámku Červený hrádek - II. etapa	82.350,00	22.875,00	105.225,00	2013	105.225,00		82.350,00	
Zateplení a sanace panelového domu, Pionýrů 1704-1706, Jirkov	3.091.262,00	4.898.386,00	7.989.648,00	2013	7.989.648,00			3.091.262,00
Rozšíření a doplnění kamerového systému MP Jirkov - oblast IPRM - Vinařice	2.650.731,23	602.293,57	3.253.024,80	2013	3.253.024,80			2.650.731,23
Celkem	38.835.808,20	20.424.452,10	59.260.260,30		36.222.157,80	23.038.102,50	15.649.791,82	23.186.016,38

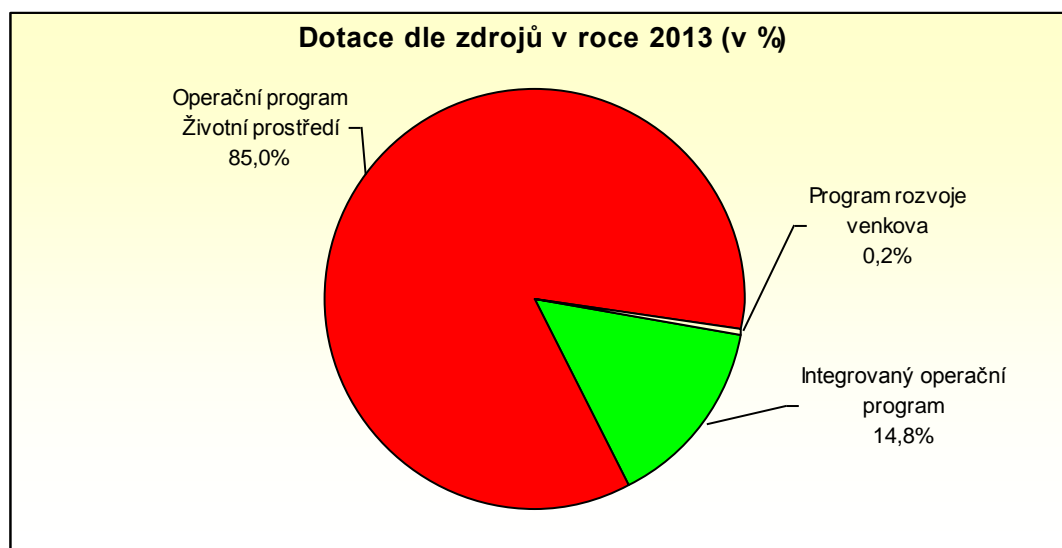
Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 16 jsou uvedeny projekty s datem zahájení realizace v roce 2013. Tři ze čtyř projektů byly dokončeny v aktuálním roce, pouze jeden (Realizace úspor energie 4. ZŠ ul. Krušnohorská Jirkov) byl realizován i v roce 2014. Vzhledem k tomu, že se jednalo o druhou největší investici ve sledovaném období, byla tato akce co do nákladů rozložena na dvě téměř shodné poloviny.

K proplacení projektů zahájených v roce 2013 došlo v aktuálním a následujícím roce. V roce 2013 byly zahájeny projekty v celkové hodnotě 59.260 tis. Kč s podílem dotace ve výši 65,5 % (38.836 tis. Kč) a vlastním podílem ve výši 34,5 % (20.424 tis. Kč). Takto nízký podíl dotace je způsoben nižší mírou spolufinancování u projektu 4. ZŠ Krušnohorská.

6.4.2 Poskytovatelé dotací v roce 2013

Graf 3 – Dotace dle zdrojů

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 3 znázorňuje podíl dotačních prostředků z konkrétních zdrojů v roce 2013. Největší podíl jednoznačně zaujímá Operační program životní prostředí (85 %), a to z důvodu již výše zmíněné realizace projektu zateplení 4. základní školy. 14,8 % podílu

pak připadá na Integrovaný operační program, jehož prostřednictvím byly realizovány projekty v hodnotě poskytnuté dotace 5.742 tis. Kč.

6.4.3 Vyhodnocení dopadu dotací na rozpočet roku 2013

Tabulka 17 – Příjmy, výdaje a investice města v roce 2013 (v tis. Kč)

Název	2013
Daňové příjmy	214.357,46
Nedaňové příjmy	18.976,97
Kapitálové příjmy	7.040,09
Přijaté dotace	90.241,69
Příjmy celkem	330.616,21
Běžné výdaje	200.736,15
Kapitálové výdaje	100.437,51
Výdaje celkem	301.173,66
Běžné výdaje - OMMaÚI	71.409,60
Kapitálové výdaje - OMMaÚI	98.859,10
Výdaje celkem - OMMaÚI	170.268,70
Investice (skut. čerp. OMMaÚI)	98.544,17
Přijaté dotace z projektů	72.374,40
Výdaje na realizaci projektů	61.398,65
Saldo příjmů a výdajů projektů	10.975,75

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 17 znázorňuje návrat k vyšším hodnotám téměř u všech veličin. Byly zahájeny čtyři projekty, které především v oblasti příjmů sledovaného roku dosáhly velmi nízké úrovně (15.650 tis. Kč). Hodnotu příjmů tak ovlivnily zejména prostředky z projektů zahájených v předchozím období, které částkou 56.724 tis. Kč přispěly ke konečné výši přijatých prostředků v hodnotě 72.374 tis. Kč. Naopak výdaje na dotační projekty, jež město vydalo v roce 2013 na probíhající či ukončené projekty, dosáhly výše 61.399 tis. Kč. Saldo se tak v tomto roce (a jedinkrát ve sledovaném období) přehouplo do kladných čísel a dosáhlo hodnoty 10.976 tis. Kč, což byl pro město Jirkov výrazný příspěvek do jeho aktuálního rozpočtu.

6.4.4 Podíly příjmů, výdajů a investic v roce 2013

Tabulka 18 – Podíly příjmů, výdajů a investic (v %)

Název	2013
Podíl výdajů OMMaÚI na celk. výdajích	56,54
Podíl investic na celkových výdajích	32,72
Podíl investic na výdajích OMMaÚI	57,88
Podíl výdajů na dotace na investicích	62,31
Podíl výdajů na dotace na celkových výdajích	20,39
Podíl příjmů z dotací na celkových příjmech	21,89

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 18 zachycuje výpočty podílů jednotlivých ukazatelů na skutečnosti hospodaření města v roce 2013. Jak již bylo uvedeno v předchozí kapitole, saldo příjmů a výdajů z dotací dosáhlo kladné hodnoty. To se projevilo i na ukazatelích podílu příjmů a výdajů na celkových příjmech a výdajích. Pouze v tomto období se totiž podíl příjmů z dotací na celkových příjmech (21,89 %) dostal svou hodnotou nad podíl výdajů na dotace na celkových výdajích města (20,39 %). Také podíl výdajů na dotace na investicích dosáhl velmi dobré úrovně 62,31 %, což je druhá nejvyšší hodnota sledovaného období 2010 – 2014.

6.5 Projekty roku 2014

Tabulka 19 – Dotační projekty města zahájené v roce 2014

Název projektu	Program	Poskytovatel dotace	Rok realizace
Zateplení a sanace panelového domu, Krušnohorská 1658, Jirkov	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	2014
Zateplení a sanace panelového domu, Krušnohorská 1659, Jirkov	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	2014
Pionýrů 1704-1706, Jirkov - Rekonstrukce výtahu	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	2014
Krušnohorská 1658, Jirkov - Rekonstrukce výtahu	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	2014
Krušnohorská 1659, Jirkov - Rekonstrukce výtahu	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	2014
Realizace úspor energií Mateřská škola Studentská 1318, Jirkov	Operační program Životní prostředí	Státní fond životního prostředí ČR	2014
IPRM - veřejná prostranství (5 projektů)	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	2014
IPRM Jirkov - parkoviště v ul. Mládežnická, Jirkov	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	2014

Zdroj: vlastní zpracování

Zateplení a sanace panelového domu, Krušnohorská 1658, Jirkov

Zateplení a sanace panelového domu, Krušnohorská 1659, Jirkov

Obě stavby provedla firma PETROM STAVBY, s. r. o. Praha za smluvní cenu v období od srpna do listopadu 2014. Tyto akce byly realizovány jako součást projektu IPRM a částečně hrazeny z dotace prostředků Integrovaného operačního programu.

Pionýrů 1704-1706, Jirkov - Rekonstrukce výtahu

Krušnohorská 1658, Jirkov - Rekonstrukce výtahu

Krušnohorská 1659, Jirkov - Rekonstrukce výtahu

Všechny tři akce financované prostřednictvím Integrovaného operačního programu provedla firma VÝTAHY VANĚRKA s. r. o. Teplice v období od září do prosince roku 2014. Tyto akce byly součástí projektu IPRM a jejich prostřednictvím byly provedeny výměny výtahů v panelových domech vlastněných městem Jirkov.

Realizace úspor energií MŠ Studentská ul.

Dne 12. 8. 2014 byla podepsána smlouva o dílo na akci "Realizace úspor energií Mateřská škola Studentská 1318, Jirkov" s firmou NEPRO stavební s. r. o., Klášterec nad

Ohří za smluvní cenu 9.528.814,- Kč vč. DPH s termínem realizace do 15. 11. 2014. Dne 19. 8. 2014 proběhlo předání staveniště zhotoviteli. Vlastní realizace stavby byla zahájena 15. 9. 2014. V rámci stavebních prací bylo provedeno zateplení pláště včetně výměny všech oken. Tato akce byla částečně hrazena z dotace Operačního programu životní prostředí.

IPRM – veřejná prostranství (5 projektů)

Prostřednictvím této velké dotační akce bylo realizováno pět dílčích projektů. Akce byla součástí IPRM Jirkov a byla financována z Integrovaného operačního programu. První čtyři uvedené akce realizovala firma Skanska a. s., poslední pak firma HERKUL a. s. Jednalo se o následující projekty:

- **Propojovací chodník ul. Školní a Gen. Svobody**
Jednalo se o realizaci propojení dvou jirkovských ulic novým chodníkem, a to v oblasti realizace Integrovaného plánu rozvoje města.
- **Rozšíření parkoviště v ul. Gen. Svobody**
V rámci akce bylo v ulici Generála Svobody v Jirkově provedeno rozšíření parkoviště, a to kvůli nedostatečné kapacitě parkovacích míst v této oblasti.
- **Vybudování veřejného parkoviště u 4. ZŠ**
Vzhledem k nemožnosti parkování u největší jirkovské základní školy došlo k vybudování nového veřejného parkoviště poblíž této veřejné budovy.
- **Rozšíření parkoviště Studentská ul. u č.p. 1265**
Ze stejného důvodu jako v ulici Generála Svobody bylo rozšířeno také parkoviště v ulici Studentská.
- **Vybudování hřiště na Street Workout, Krušnohorská ul.**
V rámci této akce bylo vybudováno sportoviště pro Street Workout, a to na základě požadavku skupiny mladých lidí, kteří tento druh sportu provozují.

Parkoviště Mládežnická ul. IPRM

Tato akce byla poslední dotační akcí roku 2014. V rámci realizace IPRM Jirkov byla provedena výstavba parkoviště a příjezdové komunikace z ul. Krušnohorská. Stavbu provedla firma Jiří KEJŘ – podnik stavebních a zemních prací s. r. o. v období od října do prosince roku 2014.

6.5.1 Celkové shrnutí příjmů a výdajů roku 2014

Tabulka 20 – Dotační projekty města v roce 2014 – podíly, vydané prostředky a přijaté prostředky jednotlivých projektů (v Kč)

Název projektu	Dotace	Podíl příjemce	Celkové náklady	Rok realizace	Výdaje 2014	Přijetí dotace 2014	Přijetí dotace 2015
Zateplení a sanace panelového domu, Krušnohorská 1658, Jirkov	1.262.480,97	2.260.875,17	3.523.356,14	2014	3.523.356,14	0,00	1.262.480,97
Zateplení a sanace panelového domu, Krušnohorská 1659, Jirkov	1.396.250,70	2.093.555,79	3.489.806,49	2014	3.489.806,49	0,00	1.396.250,70
Pionýrů 1704-1706, Jirkov - Rekonstrukce výtahu	1.102.620,00	1.653.930,00	2.756.550,00	2014	2.756.550,00	0,00	1.102.620,00
Krušnohorská 1658, Jirkov - Rekonstrukce výtahu	330.280,00	495.420,00	825.700,00	2014	825.700,00	0,00	330.280,00
Krušnohorská 1659, Jirkov - Rekonstrukce výtahu	330.280,00	495.420,00	825.700,00	2014	825.700,00	0,00	330.280,00
Realizace úspor energií Mateřská škola Studentská 1318, Jirkov	5.096.133,99	4.432.680,01	9.528.814,00	2014	9.528.814,00	5.096.133,99	0,00
IPRM - veřejná prostranství (5 projektů)	2.250.972,89	394.002,90	2.644.975,79	2014	2.644.975,79	0,00	2.250.972,89
IPRM Jirkov - parkoviště v ul. Mládežnická, Jirkov	2.546.605,39	485.701,23	3.032.306,62	2014	3.032.306,62	0,00	2.546.605,39
Celkem	14.315.623,94	12.311.585,10	26.627.209,04		26.627.209,04	5.096.133,99	9.219.489,95

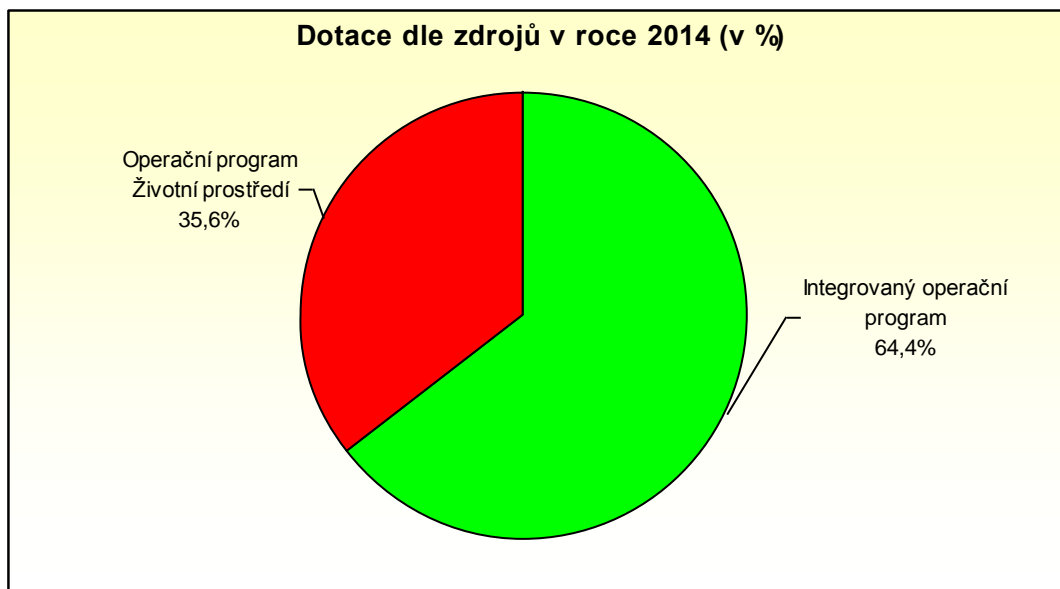
Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 20 znázorňuje dotační projekty poslední části sledovaného období. Tento rok byl specifický tím, že bylo zahájeno nejvíce projektů ve sledovaném období 2010 – 2014, na druhou stranu to byly projekty v nejnižší hodnotě.

Celková hodnota projektů byla 26.627 tis. Kč. a všechny akce byly zahájeny i realizovány v roce 2014. Sedm z osmi projektů však bylo proplaceno až v roce 2015, což se výrazně promítlo i do vyhodnocení údajů v konkrétním roce i v této diplomové práci. Společně s projektem obnovy porostů z roku 2012 tak nebylo ve sledovaném období proplaceno celkem 9.617 tis. Kč. Tyto prostředky pak ovlivnily celkový výsledek i saldo roku 2014. Uvedených sedm projektů se týkalo akcí, které prostřednictvím IPRM realizovalo město za příspěví prostředků z Integrovaného operačního programu, a to až na konci roku 2014.

6.5.2 Poskytovatelé dotací v roce 2014

Graf 4 – Dotace dle zdrojů

Zdroj: vlastní zpracování

Vzhledem k tomu, že se projekty roku 2014 týkaly jen dvou typů akcí, byly i zdroje financování pouze dva. Jednalo se o Operační program životní prostředí s podílem 35,6 %

(projekt Realizace úspor energií MŠ Studentská) a o Integrovaný operační program s podílem 64,4 %. Jeho prostřednictvím bylo realizováno sedm projektů týkajících se zateplení, výměny výtahů a revitalizace veřejného prostranství.

6.5.3 Vyhodnocení dopadu dotací na rozpočet roku 2014

Tabulka 21 – Příjmy, výdaje a investice města v roce 2014 (v tis. Kč)

Název	2014
Daňové příjmy	216.209,15
Nedaňové příjmy	13.869,11
Kapitálové příjmy	3.257,74
Přijaté dotace	59.619,79
Příjmy celkem	292.955,79
Běžné výdaje	204.615,33
Kapitálové výdaje	93.682,28
Výdaje celkem	298.297,61
Běžné výdaje - OMMaÚI	70.720,30
Kapitálové výdaje - OMMaÚI	90.672,00
Výdaje celkem - OMMaÚI	161.392,30
Investice (skut. čerp. OMMaÚI)	90.671,96
Přijaté dotace z projektů	33.541,94
Výdaje na realizaci projektů	50.121,42
Saldo příjmů a výdajů projektů	-16.579,48

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2014 bylo možno realizovat jedny z posledních projektů programového období 2007 – 2013. Z tabulky č. 21 je patrné, že hodnoty u mnoha veličin jsou na nízké úrovni a že „zlaté období“ dotací je u konce. Investice odboru majetku města a útvaru investic dosáhly nejnižší hodnoty ve sledovaném období, a to jen 90.672 tis. Kč. Projevilo se to také na celkových výdajích města, které poprvé nedosáhly celkové výše 300 milionů Kč. Hodnoty tak ovlivnily především příjmy a výdaje z projektů zahájených v předchozím období, kdy výdaje na realizaci dotačních projektů dosáhly výše 50.121 tis. Kč (z toho rok 2014 ve výši 26.627 tis. Kč). Příjmy z dotačních projektů, které město obdrželo proplacené od poskytovatelů dotací, pak dosáhly výše 33.542 tis. Kč (z toho pouze 5.096 tis. Kč

z projektů roku 2014). Saldo tak dosáhlo hodnoty -16.579 tis. Kč, nutno však podotknout, že bylo výrazně ovlivněno skutečností, že u již zmíněných sedmi projektů roku 2014 a jednoho projektu roku 2012 došlo k jejich proplacení až v roce 2015. Pokud by byly proplaceny již v roce 2014, dosáhlo by saldo hodnoty jen -6.963 tis. Kč.

6.5.4 Podíly příjmů, výdajů a investic v roce 2014

Tabulka 22 – Podíly příjmů, výdajů a investic (v %)

Název	2014
Podíl výdajů OMMaÚI na celk. výdajích	54,10
Podíl investic na celkových výdajích	30,40
Podíl investic na výdajích OMMaÚI	56,18
Podíl výdajů na dotace na investicích	55,28
Podíl výdajů na dotace na celkových výdajích	16,80
Podíl příjmů z dotací na celkových příjmech	11,45

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 22 ukazuje jednotlivé hodnoty podílů v roce 2014. V tomto roce je již patrný pokles poskytnutých prostředků na dotace, proto podíl příjmů z dotací na celkových příjmech města dosáhl jen hodnoty 11,45 %. Totéž se týká výdajů s hodnotou 16,8 %.

Ostatní veličiny pak dosahují průměrných hodnot nevybočujících z hodnot předchozích let. Je to způsobeno celkovým poklesem na straně příjmů a výdajů města a s tím souvisejícím poklesem objemu investic.

6.6 Celkové shrnutí období 2010 - 2014

6.6.1 Úvod

V letech 2010 – 2014 bylo městem Jirkov realizováno celkem 27 dotačních projektů (viz příloha č. 1). Tyto projekty měly výrazný dopad na hospodaření města, a to jak v oblasti příjmů, tak i výdajů. Především pak měly dopad na investice jako celek. V uvedeném období bylo proinvestováno nejvíce prostředků a zároveň byly také realizovány největší projekty v novodobé historii Jirkova. Projekty jako „Rekonstrukce Kludského vily...“ nebo „Rekonstrukce komunikací a veřejných prostranství v historickém centru...“ znamenají pro město výrazný zásah do jeho podoby a obyvatelům města budou připomínat dobu zásadních proměn Jirkova.

Tabulka 23 – Přehled výdajů na dotace

Rok realizace	Celkové náklady	Dotace		Podíl příjemce	
		Kč	%	Kč	%
2010	116.890.266,27	102.246.309,49	87,47	14.643.956,78	12,53
2011	98.221.450,40	83.451.202,53	84,96	14.770.247,87	15,04
2012	28.478.833,00	17.965.176,87	63,08	10.513.656,13	36,92
2013	59.260.260,30	38.835.808,20	65,53	20.424.452,10	34,47
2014	26.627.209,04	14.315.623,94	53,76	12.311.585,10	46,24
Celkem	329.478.019,01	256.814.121,03	77,95	72.663.897,98	22,05

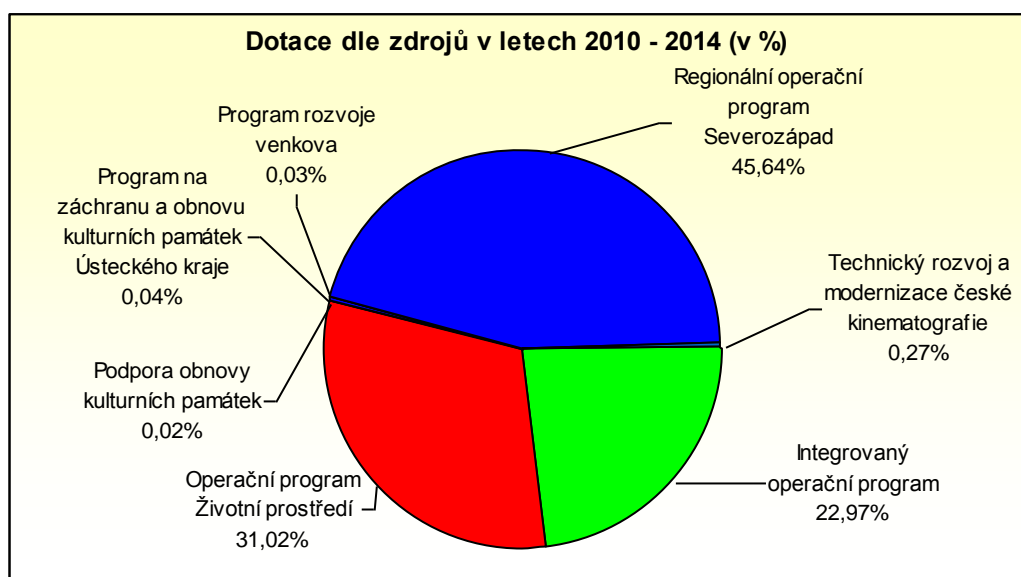
Zdroj: vlastní zpracování

Již z tabulky č. 23 je zřejmý výrazný vliv projektů spolufinancovaných z dotací na město Jirkov. Byly zrealizovány akce v celkovém objemu prostředků 329.478 tis. Kč, z toho bylo financováno 256.814 tis. Kč prostřednictvím dotací. To znamená, že podíl dotačních prostředků na celkových výdajích dosáhl téměř 78 %, naopak město přispělo jen 22 %.

6.6.2 Zdroje dotací v letech 2010 - 2014

Celkový graf za období 2010 – 2014 ukazuje, že nejvýznamnějším zdrojem dotací pro město Jirkov se stal Regionální operační program Severozápad s podílem 45,64 % a s hodnotou přijatých dotací ve výši 117.209 tis. Kč. Následuje Operační program Životní prostředí s podílem 31,02 % (79.669 tis. Kč) a Integrovaný operační program s podílem 22,97 % (58.993 tis. Kč). Ostatní zdroje, ze kterých byly poskytnuty dotace, mají zanedbatelný podíl v celkové výši 0,37 %.

Graf 5 – Dotace dle zdrojů

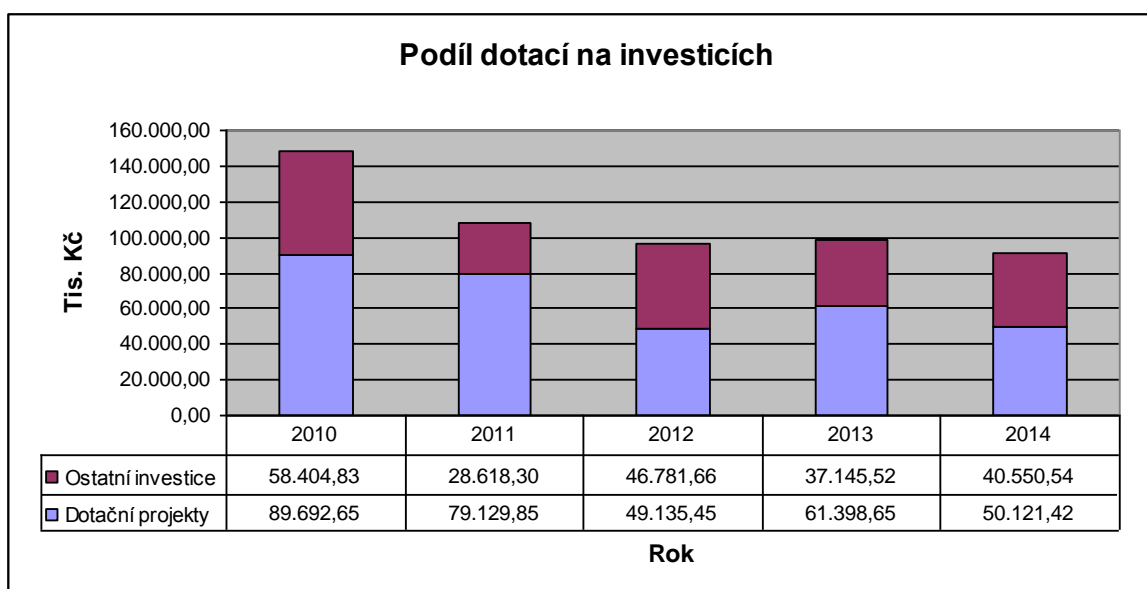
Zdroj: vlastní zpracování

Z uvedených hodnot vyplývá, že Jirkov ve sledovaném období dosáhl při získávání dotací z programů pro města v tomto období zásadních výrazných úspěchů. Tyto programy jsou popsány v kapitole 4.2 této diplomové práce.

6.6.3 Vyhodnocení dopadu dotací - investice

Výrazný dopad měly dotační projekty na oblast investic města. V letech 2010 – 2014 byly projekty spolufinancované z dotací hlavním předmětem činnosti Odboru majetku města a útvaru investic a dalších spolupracujících odborů úřadu.

Graf 6 – Podíl dotací na investicích 2010 - 2014

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 6 znázorňuje jak v grafické podobě, tak i prostřednictvím číselných hodnot, podíl prostředků vynaložených na dotační projekty a na ostatní investice. Ve všech sledovaných letech projekty spolufinancované prostřednictvím dotací převýšily hodnotu ostatních investic. Nejvyšší hodnoty byly zaznamenány v letech 2010, 2011 a 2013. Celkově je tento podíl 61 % ku 39 % (329.478 tis. Kč dotace a 211.501 tis. Kč ostatní investice).

6.6.4 Vliv na rozpočet města

Jak již bylo v předchozí části práce u rozboru jednotlivých roků prokázáno, dotační projekty měly výrazný vliv na hospodaření města. Vzhledem k tomu, že převážná většina projektů není otázkou jednoho roku, může se promítnout každá akce do rozpočtu jiným způsobem.

V mnoha případech dochází k realizaci investic ve více letech (dotace nevyjímaje), a tak nastává téměř vždy situace, kdy jsou jak výdaje tak příjmy související s projektem rozloženy do více let, jak je patrné z následujících dvou tabulek.

Tabulka 24 – Výdaje na dotace v jednotlivých letech (v Kč)

Rok zahájení realizace	Výdaje 2010	Výdaje 2011	Výdaje 2012	Výdaje 2013	Výdaje 2014	Výdaje celkem
2010	89.692.656,04	27.197.610,23	0,00	0,00	0,00	116.890.266,27
2011	0,00	51.932.238,59	46.289.211,81	0,00	0,00	98.221.450,40
2012	0,00	0,00	2.846.235,40	25.176.492,85	456.104,75	28.478.833,00
2013	0,00	0,00	0,00	36.222.157,80	23.038.102,50	59.260.260,30
2014	0,00	0,00	0,00	0,00	26.627.209,04	26.627.209,04
Celkem	89.692.656,04	79.129.848,82	49.135.447,21	61.398.650,65	50.121.416,29	329.478.019,01

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 24 znázorňuje výdaje rozpočtu na dotační akce v jednotlivých letech. Částky uvedené v červených buňkách znázorňují výdaje, které jsou spojeny s projekty v témže roce zahájenými či ukončenými. Z tabulky je patrné, že se velká část prostředků hradí až v následujícím (či dalším) roce, a tudíž je třeba dobře plánovat nejen samotnou realizaci akce, ale především její financování.

Tabulka 25 – Příjmy dotačních prostředků v jednotlivých letech (v Kč)

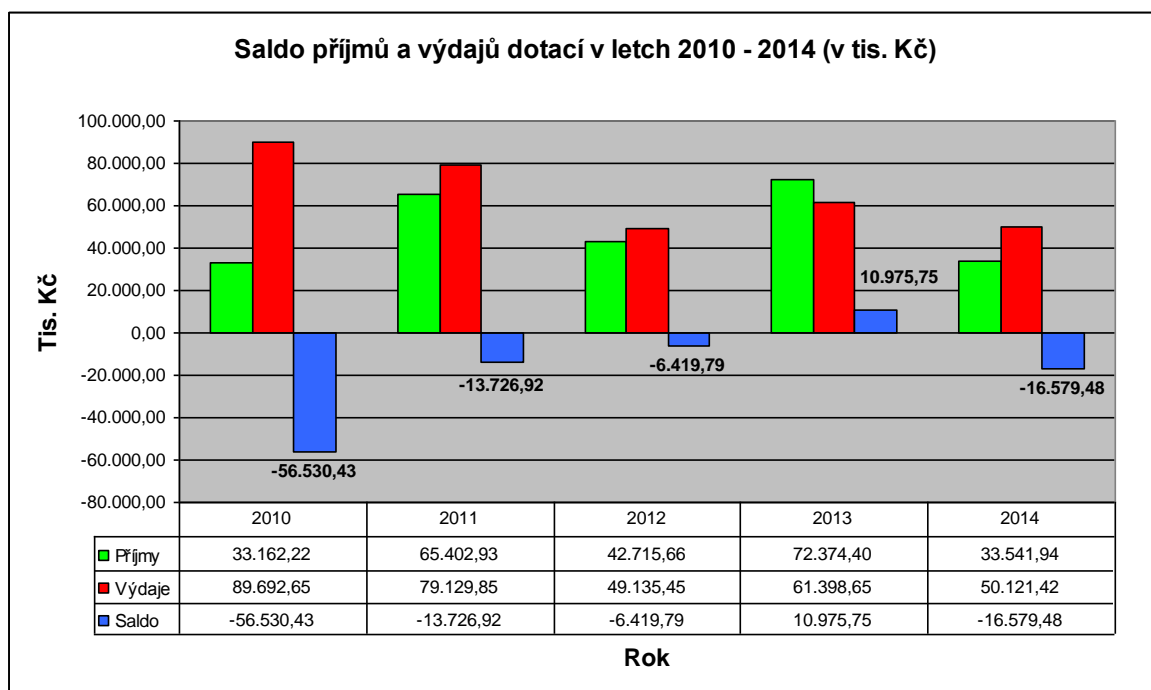
Rok realizace	Příjmy 2010	Příjmy 2011	Příjmy 2012	Příjmy 2013	Příjmy 2014	Příjmy 2015	Příjmy celkem
2010	33.162.223,91	45.062.431,58	24.021.654,00	0,00	0,00	0,00	102.246.309,49
2011	0,00	20.340.495,08	18.694.008,41	39.601.937,92	4.814.761,12	0,00	83.451.202,53
2012	0,00	0,00	0,00	17.122.665,25	445.027,52	397.484,10	17.965.176,87
2013	0,00	0,00	0,00	15.649.791,82	23.186.016,38	0,00	38.835.808,20
2014	0,00	0,00	0,00	0,00	5.096.133,99	9.219.489,95	14.315.623,94
Celkem	33.162.223,91	65.402.926,66	42.715.662,41	72.374.394,99	33.541.939,01	9.616.974,05	256.814.121,03

Zdroj: vlastní zpracování

I tabulka příjmů ukazuje, že na tuto oblast je nutné se důrazně zaměřit. Až na výjimky jsou obecně projekty financovány ex post, tzn., že příjmy z nich jsou do rozpočtu města „vraceny“ až po jejich realizaci. Kvůli zdlouhavé administraci a následným kontrolám mohou být dotace připsány na účet města i po velmi dlouhé době.

Výše uvedené skutečnosti se ve finální podobě projeví při hodnocení hospodaření obce na konci každého roku. Po sečtení všech příjmů a výdajů (v tomto případě v oblasti dotací) dojde na konečné vyúčtování finančních prostředků. To lze ve zjednodušené podobě vyjádřit následujícím grafem salda příjmů a výdajů.

Graf 7 – Saldo příjmů a výdajů dotací v letech 2010 - 2014

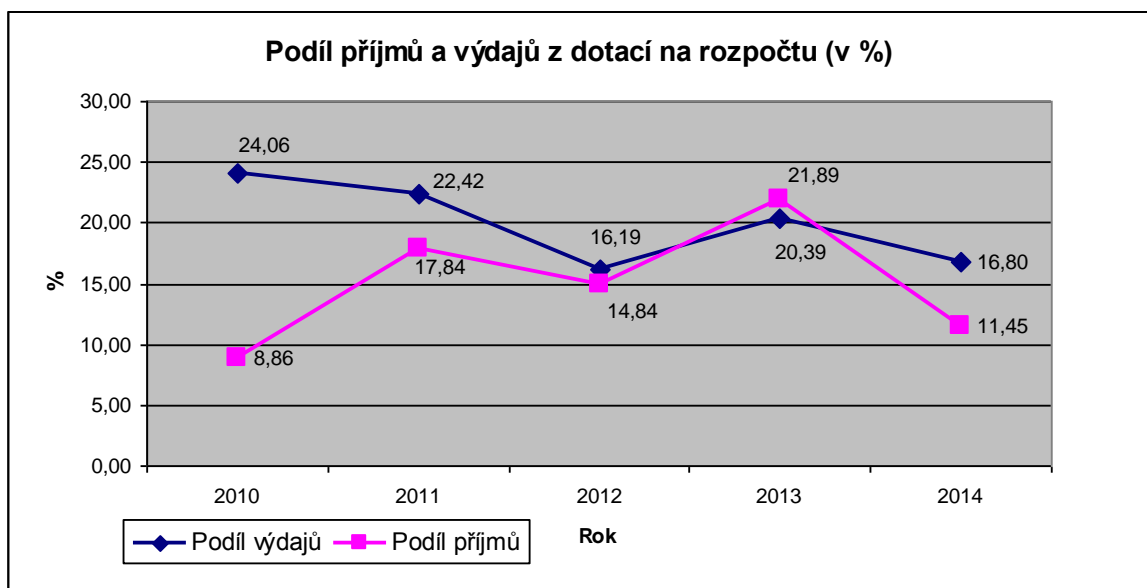

Zdroj: vlastní zpracování

Graf zobrazuje přehledně hodnoty salda finančních prostředků při realizaci dotační politiky města Jirkova. Je patrné, že se s přibývajícím časem a s dalšími realizovanými projekty snižuje záporné saldo a v roce 2013 je dokonce dosaženo kladného výsledku.

Obdobný pohled se naskýtá i v dalším grafu, kde je zobrazen podíl příjmů a výdajů z dotací na celkových příjmech a výdajích města. Příjmy roku 2014 jsou však ovlivněny proplacením několika projektů až v roce 2015.

Graf 8 – Podíl příjmů a výdajů dotací na rozpočtu města

Zdroj: vlastní zpracování

I z tohoto spojnicového grafu je jasně patrné, že se hospodaření města s dotacemi postupně zlepšovalo a „nůžky“ zobrazující příjmy a výdaje se s přibývajícím časem postupně zavíraly.

Z výše uvedených informací lze konstatovat, že na hospodaření města Jirkova v letech 2010 – 2014 měly dotace výrazný vliv. Za přispění dotací byly v tomto období realizovány projekty v hodnotě 329.478 tis. Kč, což je hodnota jednoho současného rozpočtu města. Více než 250 milionů Kč připsaných dotačních prostředků na účet města je důkazem, že dlouhodobá a soustavná snaha při získávání financí (především z evropských zdrojů) měla v tomto případě smysl.

6.6.5 Nulová varianta

U této varianty lze vycházet z následujících předpokladů:

- město Jirkov nerealizovalo ve sledovaném období 2010 – 2014 uvedené dotační projekty,
- nebyly do rozpočtu přijaty, ale ani z rozpočtu vydány prostředky ve výši obdržených dotací,

- celkové saldo příjmů a výdajů z dotací -82.280,87 tis. Kč (viz graf č. 7) bude v případě investic rozloženo rovnoměrně do let 2010 – 2014. Uvedená částka bude rozložena do pěti let a v kladné hodnotě 16.456,17 tis. Kč bude přičtena do každého roku.

6.6.5.1 Vliv nerealizování dotací – investice

U tohoto předpokladu je v následující tabulce zobrazeno, jaký by měl vliv fakt, že by nebyly realizovány dotační projekty v období let 2010 – 2014. Jsou zde zohledněny všechny předpoklady uvedené v kapitole 6.6.5.

Tabulka 26 – Skutečnost a předpoklad výdajů – nulová varianta

		2010	2011	2012	2013	2014
Skutečnost	Běžné výdaje - OMMaÚI	61.873,30	67.305,00	69.518,50	71.409,60	70.720,30
	Kapitálové výdaje - OMMaÚI	150.622,10	110.714,10	97.113,30	98.859,10	90.672,00
	Výdaje celkem - OMMaÚI	212.495,40	178.019,10	166.631,80	170.268,70	161.392,30
	Z toho Investice	148.097,48	107.748,15	95.917,11	98.544,17	90.671,96
	Výdaje na realizaci projektů	89.692,65	79.129,85	49.135,45	61.398,65	50.121,42
	Investice bez dotačních projektů	58.404,83	28.618,30	46.781,66	37.145,52	40.550,54
Předpoklad	Rozložení salda z dotačních projektů	16.456,17	16.456,17	16.456,17	16.456,17	16.456,17
	Investice bez dotačních projektů - nulová varianta	74.861,00	45.074,47	63.237,83	53.601,69	57.006,71
	Rozdíl	-73.236,48	-62.673,68	-32.679,28	-44.942,48	-33.665,25

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky je zřejmé, že realizace dotačních projektů byla v oblasti investic zcela zásadní. Bez těchto projektů by totiž byly realizovány akce v hodnotě o cca 250 mil. Kč nižší, což je jen 54,31 % celkové výše skutečných investic.

6.6.5.2 Vliv nerealizování dotací – celkový rozpočet

Dopad na celkový rozpočet města při rozložení salda do jednotlivých let by z finanční stránky v porovnání celkového rozpočtu nebyl tak zásadní. Město by v letech 2010 - 2014 nevynaložilo o 82.280,87 tis. Kč navíc (tedy saldo příjmů a výdajů z dotací) a tyto prostředky by rozložilo do financování investic (viz tabulka 26). Důležitý je však jiný, nyní už negativní vliv – lze předpokládat, že by drtivá většina akcí financovaných z dotací nebyla vůbec realizována. Je zde samozřejmě ještě možnost jejich financování úvěry, avšak zde již vyvstává mnoho dalších vlivů, které by jejich realizaci mohly ovlivnit (neschválení zastupitelstvem, požadavky občanů, jiné priority atd.).

6.7 Programové období 2014 – 2020

V již probíhajícím programovém období 2014 – 2020 se postavily před obce nové výzvy. Pro Českou republiku byly stanoveny zcela přepracované priority a pravidla, kterým se musí přizpůsobit i územně samosprávné celky. Do popředí tak vstupují nové či v minulosti méně používané nástroje a pojmy jako jsou integrovaný přístup, předběžné podmínky, strategické potřeby, územně specifický přístup aj.

Obce na tyto skutečnosti musí pružně reagovat. Základním předpokladem pro úspěšné čerpání dotací i v období 2014 – 2020 je získávání dostatečného množství informací o nových dotačních příležitostech, vzdělávání příslušných zaměstnanců, intenzivnější komunikace s poskytovateli dotací a snaha o meziobecní spolupráci. I město Jirkov jde touto cestou. Došlo k posílení úseku dotací o jednoho zaměstnance, zintenzivnila se komunikace s poskytovateli dotací i s externími subjekty, které se v oblasti dotací pohybují, město se začalo orientovat i na zdroje, které předtím nevyužívalo (přeshraniční spolupráce, sociální projekty, vzdělávání v oblasti školství). V neposlední řadě také zintenzivnilo spolupráci s ostatními subjekty veřejné správy. Došlo ke vstupu města do Svazu měst a obcí či k založení Dobrovolného svazku obcí Chomutovsko, kde jsou společně připravovány projekty meziobecní spolupráce, a to např. v oblasti dopravní infrastruktury, odpadového hospodářství, školství či dopravní obslužnosti.

7 Dotazníkové šetření

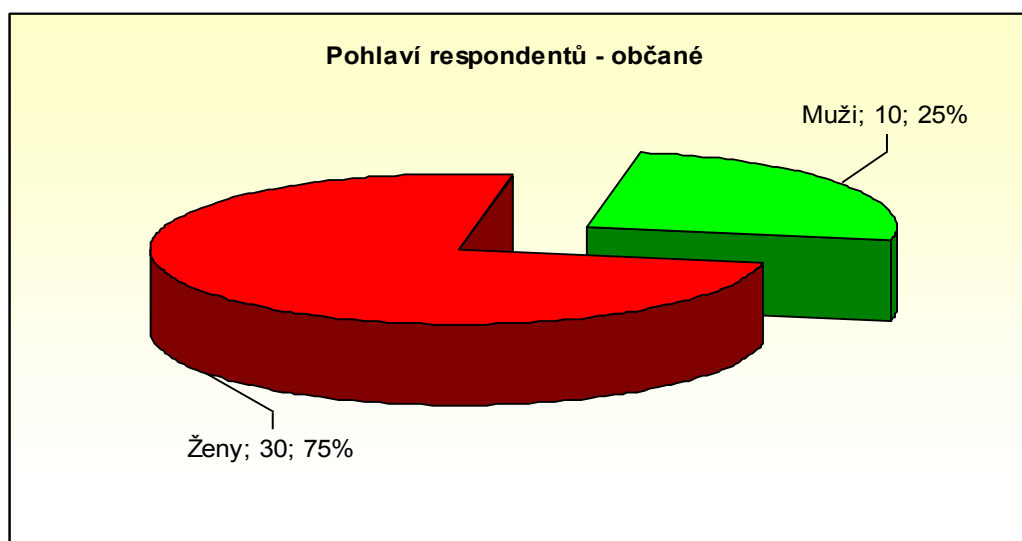
V této kapitole bude na základě dotazníkového šetření vyhodnoceno, jak se občané Jirkova zajímají o rozpočet a hospodaření města, jak jsou či nejsou spokojeni s hospodařením města či jaký mají názor na financování dotačních projektů. Pro empirickou část byla použita metoda dotazování. Sběr dat byl proveden pomocí vlastního zpracovaného dotazníku. Dotazníkové šetření proběhlo ve dnech 15. 9. 2016 – 23. 9. 2016, a to elektronickou formou. Respondenti byli rozděleni do dvou skupin: 1. skupina – občané; 2. skupina – zastupitelé. Dotazníky pro obě skupiny jsou shodné a obsahují 17 otázek, viz Příloha č. 2.

7.1 Dotazníkové šetření: 1. skupina – občané

7.1.1 Základní popis respondentů

Bylo osloveno 50 respondentů, kterým byly rozeslány odkazy na formulář dotazníku s žádostí o jeho vyplnění. Z těchto padesáti respondentů odpovědělo v požadovaném termínu celkem 40. Převažují ženy v počtu 30, mužů odpovědělo celkem 10 (viz graf č. 9).

Graf 9 – Pohlaví respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Podle věku respondentů bylo provedeno rozdělení osob do čtyř kategorií. Nejpočetnější v dotazované skupině je věková kategorie 40 – 49 let, nejméně dotazovaných je v kategorii 15 – 19 let, a to dva (viz tabulka č. 26).

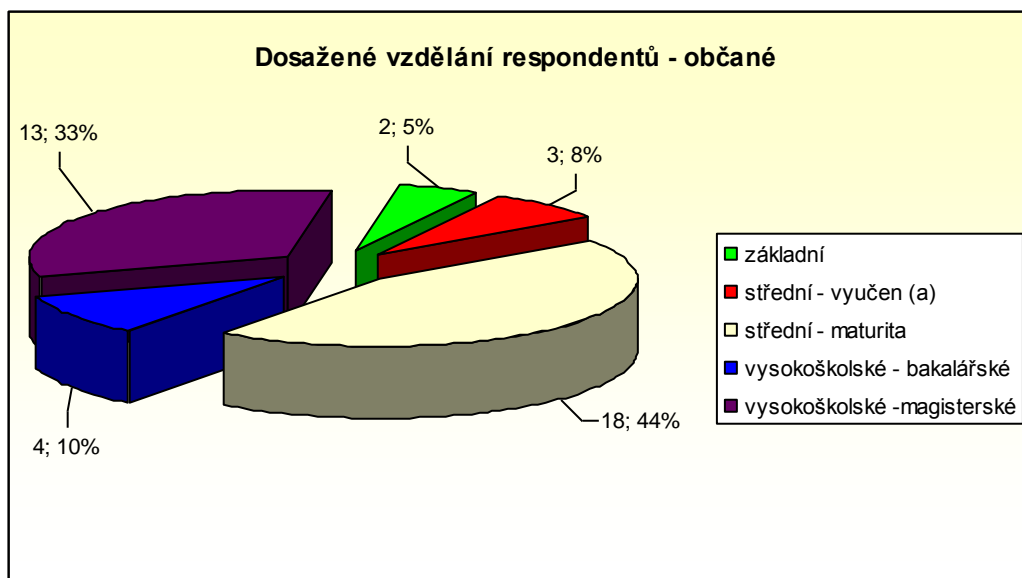
Tabulka 27 – Zastoupení respondentů podle věku

Věk	Počet	%
15 - 19	2	5%
20 - 29	3	7,50%
30 - 39	7	17,50%
40 - 49	15	37,50%
50 a více	13	32,50%

Zdroj: vlastní zpracování

Co se týče vzdělanostní struktury, v dotazované skupině jsou zastoupeni respondenti od základního vzdělání po vzdělání vysokoškolské – magisterské, viz graf č. 2.

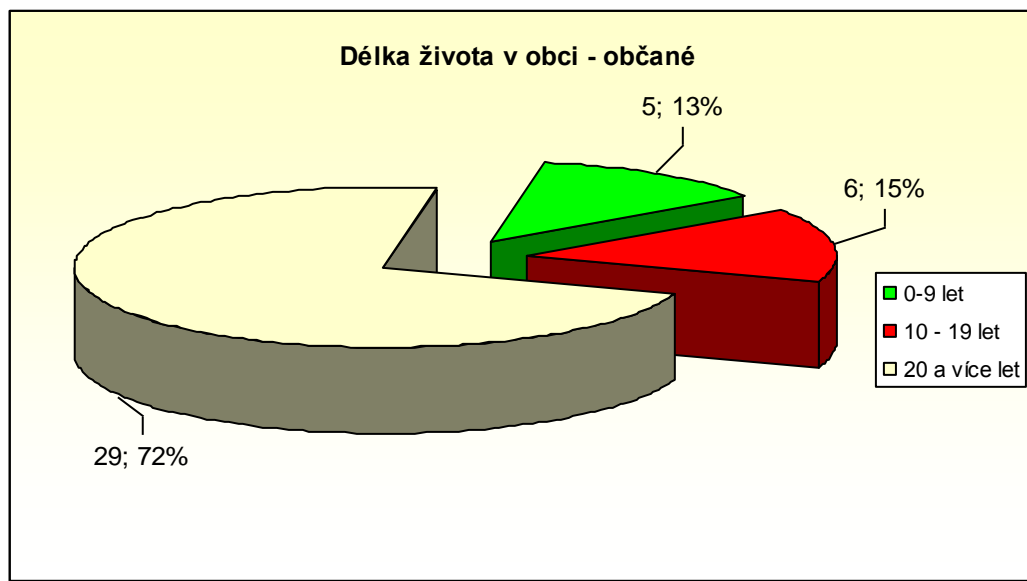
Graf 10 – Dosažené vzdělání respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvýznamnější skupinou dle délky života v obci je skupina respondentů, kteří žijí v Jirkově 20 a více let, jak ukazuje graf č. 11.

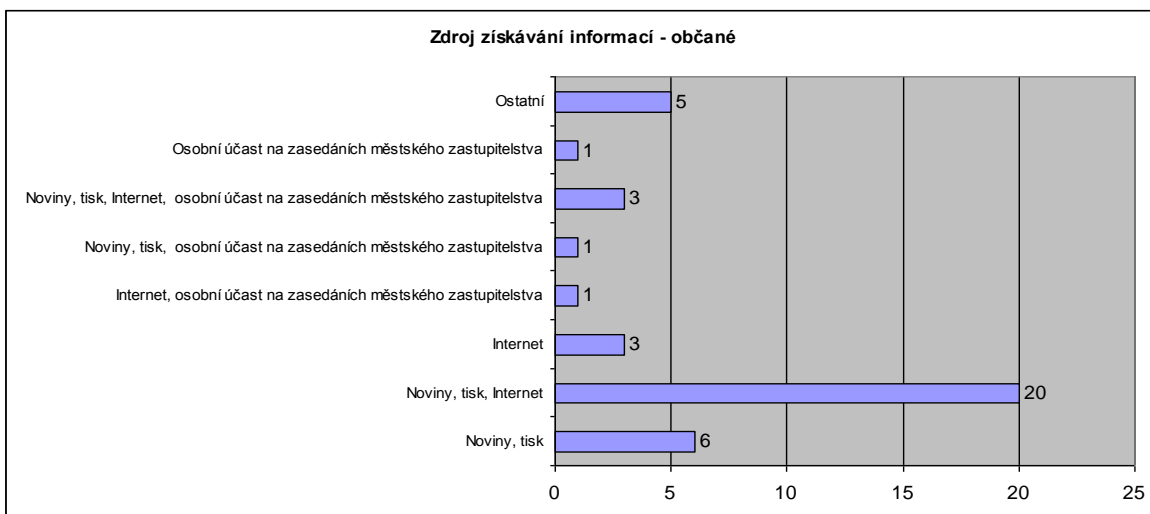
Graf 11 – Délka života v obci

Zdroj: vlastní zpracování

O hospodaření města Jirkova se zajímá celkem 35 respondentů, tedy převážná většina všech dotazovaných. Pět respondentů se o hospodaření města Jirkova nezajímá, a to z různých důvodů. Tito respondenti odpovídali například „protože mě rozčiluje plýtvání a nehospodárnost, které vidím na každém kroku“ nebo „nikdy jsem necítila potřebu“ či „nezajímá mě to“. Informace o hospodaření města získává převážná většina dotazovaných z tisku a internetu, šest respondentů se dokonce osobně účastní na zasedáních městského zastupitelstva. Dva respondenty tyto informace nezajímají. Většina respondentů uvedla více variant, jak ukazuje graf č. 12.

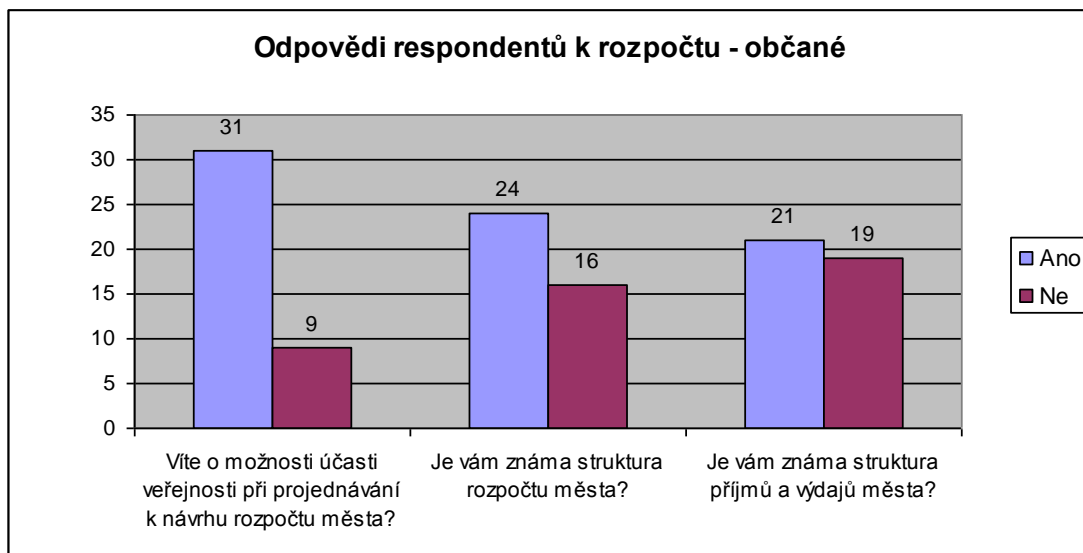
Graf 12 – Získané informace o hospodaření města (počet občanů)

Zdroj: vlastní zpracování

Na dotaz, zda ví o možnosti účasti veřejnosti při projednávání k návrhu rozpočtu města, odpověděla kladně většina respondentů. Struktura rozpočtu města a struktura příjmů a výdajů města je známa většině respondentů, viz graf č. 13.

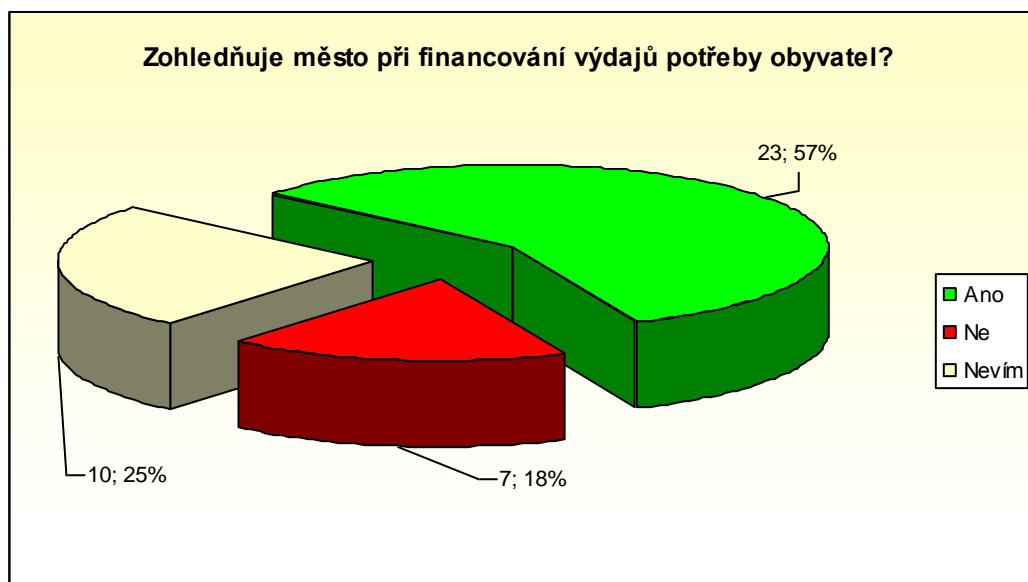
Graf 13 – Odpovědi respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Že město zohledňuje při financování výdajů potřeby obyvatel, si myslí také více než 50 % respondentů, jak ukazuje graf č. 14.

Graf 14 – Potřeby obyvatel

Zdroj: vlastní zpracování

100 % dotazovaných ví o tom, že z rozpočtu města Jirkova jsou spolufinancovány projekty z Evropské unie a dalších zdrojů. Většina dotazovaných se také domnívá, že dotace jsou pro město přínosem. Na otázku, zda jsou dle názoru respondentů dotace pro město přínosem, odpovědělo kladně 31 z nich, dva respondenti odpověděli záporně a sedm jich uvedlo, že neví. Zde uvádím příklady přínosů, které respondenti uváděli:

- Díky dotacím dochází ke zvelebování města pro občany.
- Město ušetří na vlastních výdajích, je schopno provést akce, do kterých by se bez možnosti dotace nepustilo.
- Město by nemohlo v takovém objemu samo financovat projekty ze svého rozpočtu, podíl financování EU je pro město přínosný.
- Město šetří vlastní finanční prostředky a tyto může použít na další akce.
- Viditelné změny v oblasti komunikací, revitalizace sídlišť, nové odpočinkové zóny a hřiště.

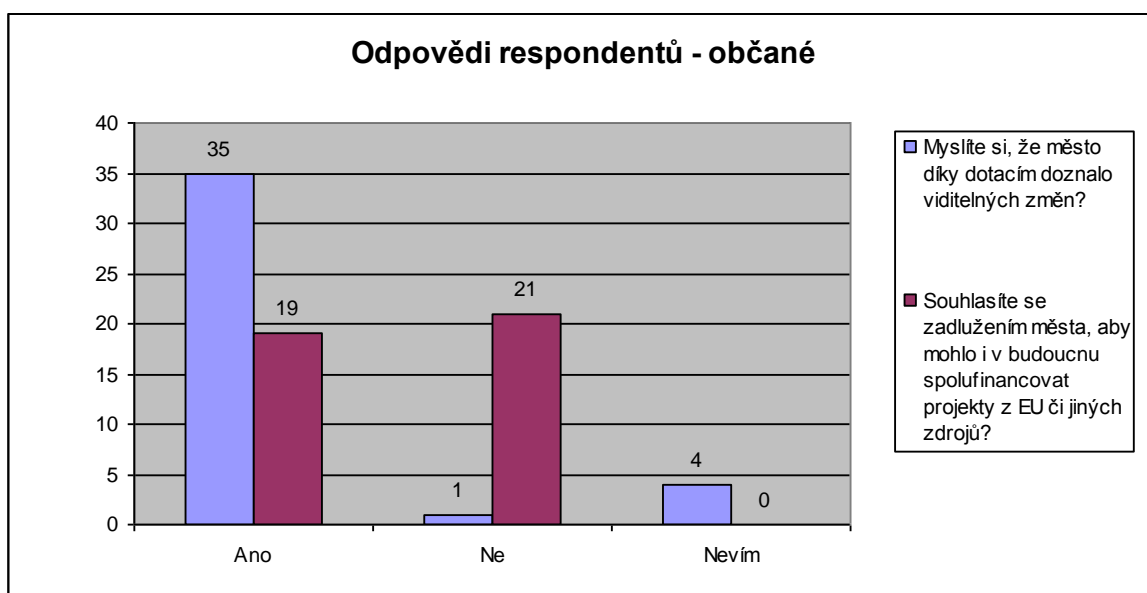
Dva respondenti, kteří odpověděli záporně, uvádějí tyto důvody:

- Myslím, že většina jich není vhodně využívána.
- Dotace jsou vždy zdrojem spekulací a možných podvodů, dotace bych zrušil, buď na to město má, nebo nemá.

100 % dotazovaných také uvedlo, že se setkali s nějakým realizovaným projektem a uvedli alespoň jeden příklad.

Převážná většina respondentů si myslí, že město díky dotacím doznalo viditelných změn, ale překvapivě téměř polovina respondentů nesouhlasí se zadlužením města, aby mohlo v budoucnu spolufinancovat projekty z Evropské unie či jiných dotačních zdrojů, viz graf č. 15.

Graf 15 – Odpovědi respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

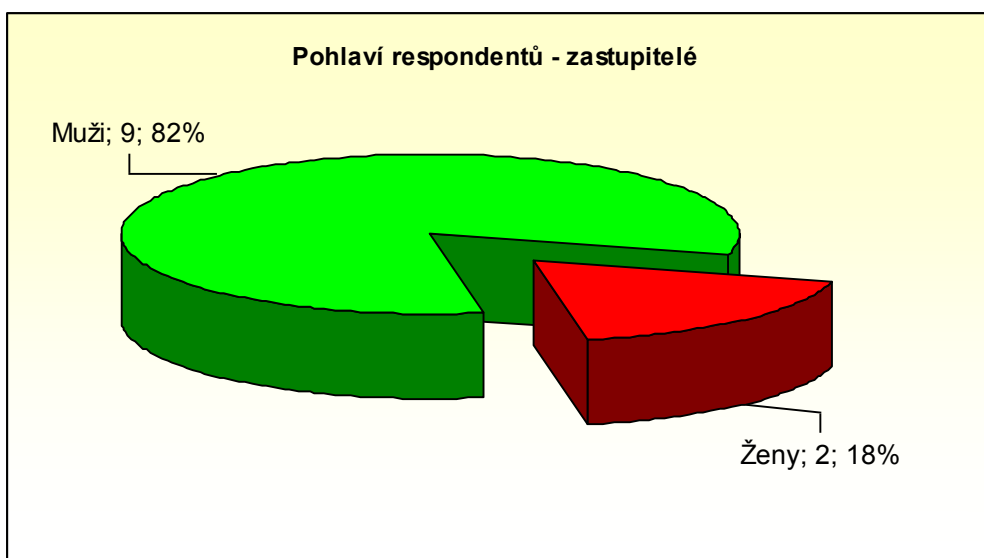
Z výše uvedených údajů je patrné, že dotázaní občané Jirkova se zajímají o hospodaření města, o jeho rozpočet. Ví, kde si tyto informace vyhledat. Dále je velmi pozitivní, že občané vnímají dotační politiku města kladně, jsou schopni uvést alespoň jeden realizovaný projekt ve městě. Vnímají také změny ve městě, ke kterým dochází zejména v souvislosti s čerpáním dotací.

7.2 Dotazníkové šetření: 2. skupina – zastupitelé

7.2.1 Základní popis respondentů

Žádost o vyplnění dotazníku s elektronickým odkazem byl rozeslán všem zastupitelům města Jirkova. Z těchto 25 zastupitelů odpovědělo v požadovaném termínu celkem 11. Převažují muži v počtu devět, ženy odpověděly dvě, viz graf č. 16.

Graf 16 – Pohlaví respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Žádný z respondentů nespadá do věkových kategorií 15 – 19 let a 20 – 29 let, jak ukazuje tabulka č. 28.

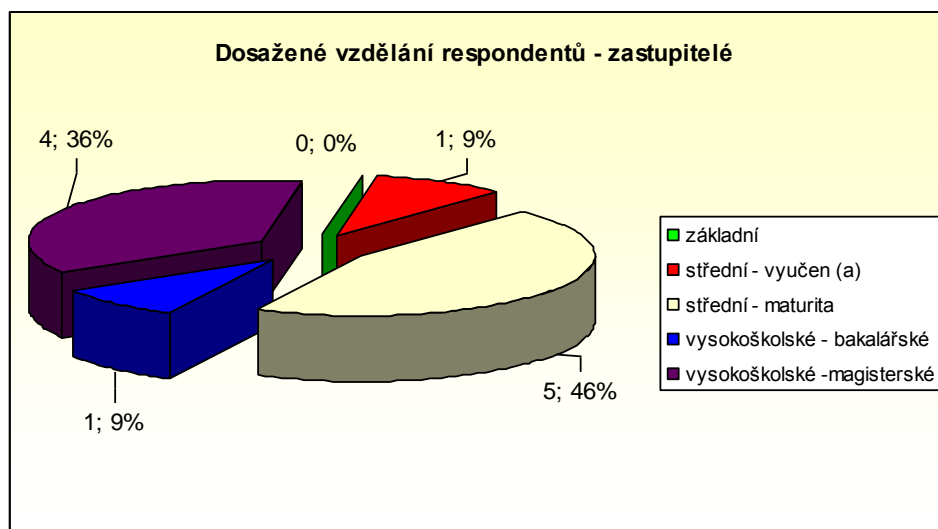
Tabulka 28 – Zastoupení respondentů podle věku

Věk	Počet	%
15 - 19	0	0%
20 -29	0	0,00%
30 - 39	1	9,10%
40 - 49	5	45,50%
50 a více	5	45,50%

Zdroj: vlastní zpracování

Co se týče dosaženého vzdělání, nejvíce respondentů dosáhlo středního vzdělání s maturitou a vysokoškolského magisterského stupně, jak ukazuje graf č. 17.

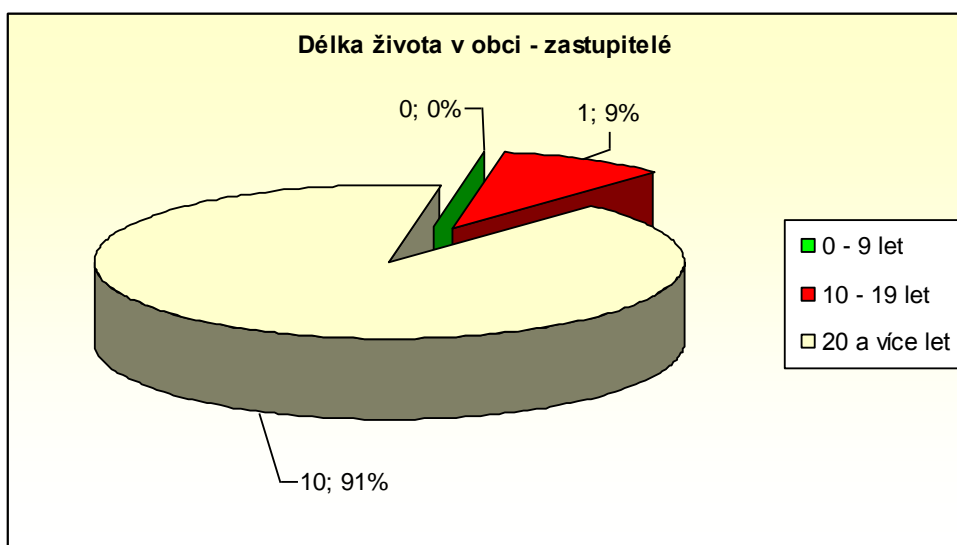
Graf 17 – Dosažené vzdělání respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Všichni respondenti v Jirkově dlouhodobě žijí: 10 respondentů žije v Jirkově dokonce 20 a více let a jeden respondent 10 – 19 let, jak ukazuje graf č. 18.

Graf 18 – Délka života v obci

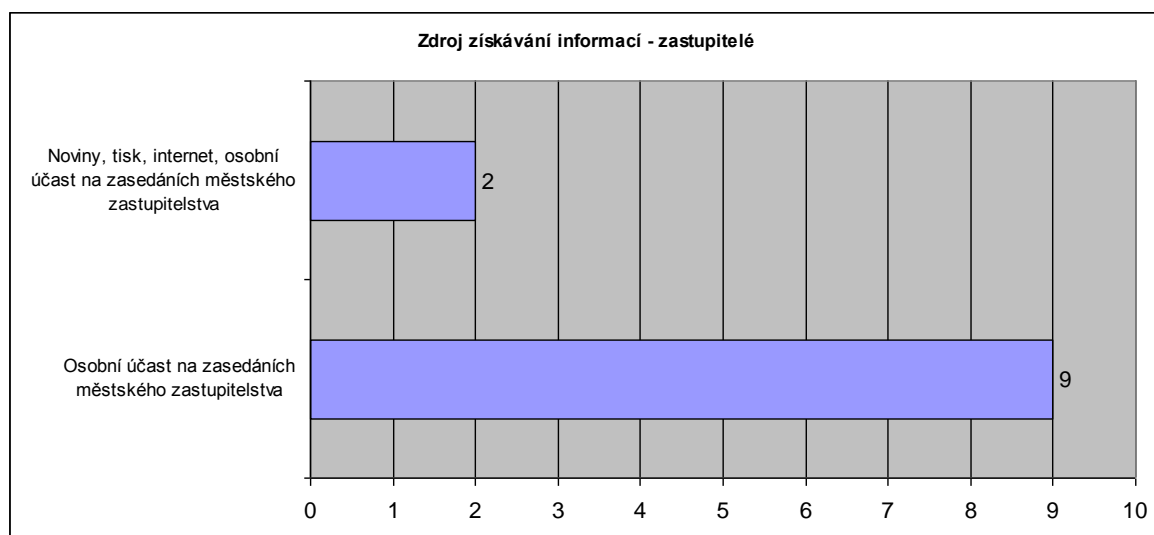

Zdroj: vlastní zpracování

O hospodaření města Jirkova se zajímá 100 % respondentů, všichni respondenti také uvádějí, že informace o hospodaření města získávají osobní účastí na zasedáních městského zastupitelstva, ale někteří uvádějí i další zdroje, jak je vidět v grafu č. 19.

Graf 19 – Získané informace o hospodaření města (počet zastupitelů)

Zdroj: vlastní zpracování

100 % respondentů ví o možnosti účasti veřejnosti při projednávání návrhu rozpočtu obce, 100 % respondentů logicky také zná strukturu rozpočtu města a strukturu příjmů a výdajů rozpočtu města. Že město zohledňuje při financování výdajů potřeby obyvatel, si myslí devět respondentů.

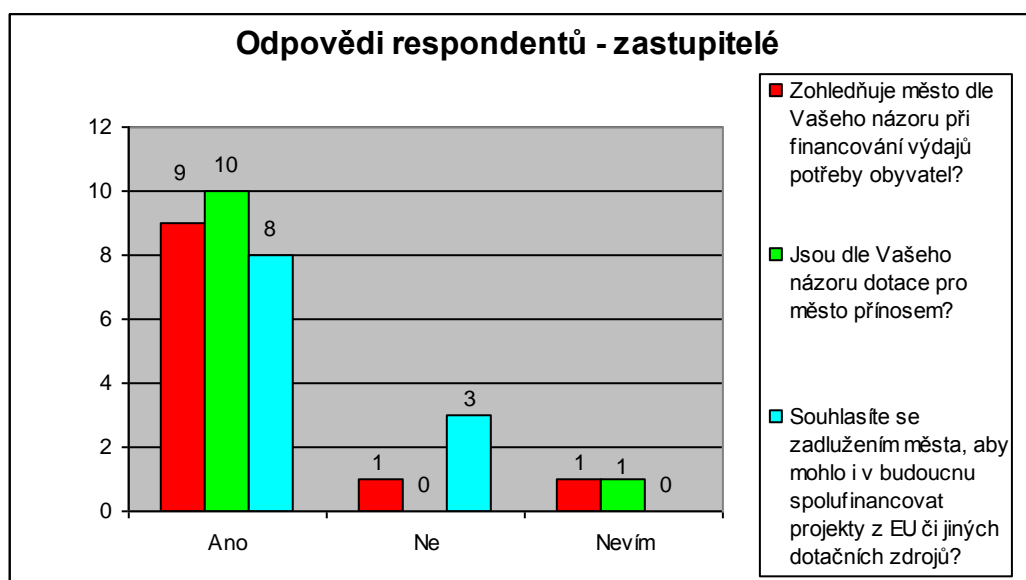
100 % respondentů ví, že z rozpočtu města Jirkova jsou spolufinancovány projekty z Evropské unie a dalších zdrojů. Většina dotazovaných se také domnívá, že tyto dotace jsou pro město přínosem. Na otázku, zda jsou dle názoru respondenta dotace pro město přínosem, odpovědělo kladně 10 z nich, jeden uvedl, že neví, viz graf č. 20.

Zde uvádím příklady přínosů, které respondenti uváděli:

- Bez dotací by mnohé, pro město potřebné záležitosti realizovány nebyly.
- Možnost investičních akcí.
- Město hradí pouze část nákladů potřebných na investiční akci.
- Dotace jsou využívány na akcích, které slouží lidem.
- Zateplení ZŠ – úspora energií.

- Město tím získá peníze na opravy.
- Město by si bez dotací nemohlo dovolit realizovat investiční akce, jelikož jsou velmi finančně náročné.

Graf 20 – Odpovědi respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

100% zastupitelů uvedlo, že se setkali osobně s realizovanými projekty ve městě, v odpovědích uváděli jeden či více příkladů.

Z výše uvedených údajů je patrné, že zastupitelé Jirkova znají informace o rozpočtu a o hospodaření města. Stejně jako občané vnímají dotační politiku města kladně a realizované projekty znají. Vnímají kladně také změny ve městě, ke kterým dochází zejména v souvislosti s čerpáním dotací.

8 Závěr

Teoretická část diplomové práce na téma Zhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření a rozvoj obce či města se zabývá základním popisem obce, jejího financování a rozpočtu. Byl popsán rozpočtový proces od přípravy rozpočtu až po závěrečný účet a přezkoumání rozpočtu. Byly také uvedeny informace o příjmech rozpočtu, a to v členění na daňové a nedaňové, a o výdajích rozpočtu, které jsou v případě obcí podle ekonomického hlediska členěny na běžné a kapitálové.

Dalším bodem teoretické části bylo pojednání o dotacích z pohledu obce a jejím přístupu k těmto zdrojům. Závěrem byly představeny operační programy období 2007 – 2013 v České republice a podrobněji rozpracovány tři z nich, které znamenaly pro město Jirkov největší zdroj příjmů ve sledovaném období let 2010 – 2014.

Ve své empirické části byla diplomová práce zaměřena na vyhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření města Jirkov, a to v období let 2010 – 2014. Nejprve však byly v úvodu představeny činnosti Městského úřadu v Jirkově v oblasti dotační politiky. Zde byla popsána činnost Odboru vnitřní správy a vztahů k veřejnosti, který má v gesci realizaci dotačních projektů města. Je zde také popsána spolupráce a zodpovědnost jednotlivých odborů městského úřadu tak, aby při realizaci dotační politiky nedošlo k pochybení, které by mohlo znamenat např. vrácení dotace. Dále byly v úvodu empirické části představeny dva významné projekty, které znamenaly výrazný zásah jak do podoby města, tak i do jeho samotného rozpočtu. Jednalo se o projekty Rekonstrukce komunikací a veřejných prostranství v historickém centru města Jirkova a Realizace úspor energie objektu 4. ZŠ, ul. Krušnohorská, Jirkov, které byly nejen největšími projekty uvedenými v této diplomové práci, ale byly to také největší akce v novodobé historii města Jirkov.

Zásadní částí diplomové práce pak byla kapitola 6 s názvem Dotační projekty města Jirkova. Zde bylo představeno celkem 27 investičních projektů, které realizovalo město Jirkov ve sledovaném období v letech 2010 – 2014. Projekty byly představovány po jednotlivých letech v členění, kdy byly konkrétní akce zahájeny. V pěti kapitolách 6.1 – 6.5 tak byly postupně popsány skutečnosti, které znázorňovaly celkové shrnutí příjmů a výdajů dotačních prostředků v daném roce, přehled poskytovatelů dotací, vyhodnocení dopadů na rozpočet daného roku a také vyhodnocení podílu příjmů, výdajů a investic na rozpočet v příslušném roce.

Po zhodnocení jednotlivých let následovalo celkové shrnutí období 2010 – 2014. Zde byly vyhodnoceny zdroje dotací ve sledovaném období, ze kterých vyšel jako „vítěz“ Regionální operační program Severozápad s více než 45 % podílem následovaný Operačním programem životní prostředí (31 %) a Integrovaným operačním programem (23 % podílu na objemu poskytnutých dotací). Dále bylo provedeno vyhodnocení dopadu dotací na investice, kde byl prokázán fakt, že ve všech sledovaných letech došlo k vyššímu čerpání prostředků na realizovaných projektech z dotací než na ostatní investiční akce. Zároveň byl prostřednictvím uvedených příjmů a výdajů a z nich vyplývajícího salda prokázán vliv dotačních projektů na rozpočet města Jirkov. V letech 2010 – 2014 bylo vydáno na investiční projekty realizované s přispěním dotací celkem 329.478 tis. Kč. Naopak příjmy z těchto projektů činily 247.197 tis. Kč, což v konečném součtu znamenalo pro město záporné saldo ve výši 82.281 tis. Kč. Na konci celé kapitoly byla namodelována tzv. nulová varianta, neboli situace, u které by nedošlo k realizaci investic s přispěním dotací. Zde bylo prokázáno, že město by v tomto případě jiné investice samozřejmě realizovalo, ale jen v rozsahu přibližně 55 % hodnoty investic skutečných.

Kapitola 7 pak představuje vyhodnocení dotazníkového šetření mezi občany a zastupiteli města. Toto šetření probíhalo v září roku 2016, a to elektronickou formou. Podstatou šetření bylo zjistit, jak se občané a zastupitelé Jirkova zajímají o rozpočet a hospodaření města, jak jsou či nejsou spokojeni s hospodařením města či jaký mají názor na financování dotačních projektů. Vyhodnoceno bylo celkem 40 vyplněných dotazníků od občanů a 11 od zastupitelů. Převážná většina respondentů hodnotí dotační politiku města kladně a považuje financování investic z dotací za přínosné. Většina dotazovaných také zná rozpočet města a o tuto oblast se aktivně zajímá.

9 Seznam použitých zdrojů

9.1 Literatura

BŘEŇ, Jan. *Obce 2008-2009*. Praha: ASPI, 2008. Meritum. ISBN 978-80-7357-331-7.

MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha: Orac, 2000. Příručky pro praxi a studium veřejné správy. ISBN 80-86199-23-1.

PETEROVÁ, Helena. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Vyd. 4., aktualiz. a rozš. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2014. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-28-0.

NOVOTNÝ, Tomáš, GREGOROVÁ, Kateřina. *Výsledky intervencí ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti dosažené v tematických oblastech v letech 2007-2013*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014. ISBN 978-80-87147-87-0.

PLAČEK, Michal. *Financování obcí a měst*, časopis Pro města a obce, Praha: City PH Publishing, číslo 7/2015, s. 36-37. ISSN 2336-5838

KYPETOVÁ, Jaroslava, ČERNÝ, Ivan. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2014, Kapitola Finance a rozpočet*, Vyd. 1., Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2014. ISBN 978-80-905421-3-6.

KOPPITZ, David, KOVÁČIKOVÁ, Sylva. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2014, Kapitola Strategické plánování a řízení, územní rozvoj obce*, Vyd. 1., Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2014. ISBN 978-80-905421-3-6.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, Vyd. 1., Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*, Vyd. 2., Praha: GRADA Publishing a. s., 2009. ISBN 978-80-247-6373-6.

9.2 Internetové zdroje

Ministerstvo financí. Nový model sdílených daní pro obce - rok 2013 [online]. (PDF). [cit. 2016-04-29]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/prijmy-kraju-a-obci/zakladni-informace/2013/novy-model-sdilenych-dani-pro-obce-10890>.

GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ. *Odvod z lotrií a jiných podobných her* [online]. [cit. 2016-11-05]. Dostupné z WWW: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/statni-dozor-a-odvody-z-loterii/odvod-z-loterii-a-jinych-podobnych-her>.

GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ. Daňové příjmy rozpočtů krajů a obcí dle zákona o rozpočtovém určení daní [online]. [cit. 2016-11-15]. Dostupné z WWW: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/kraje-a-obce/danove-prijmy-kraju-a-obci/danove-prijmy-rozpocetu-kraju-a-obci-3736>.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Operační programy 2007-2013* [online]. [cit. 2016-05-30]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Tematické operační programy 2007-2013* [online]. [cit. 2016-05-30]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy>.

ZENKNER, Petr, *Operační programy 2007-2013* [online]. [cit. 2016-07-09]. Dostupné z WWW: <https://www.euroskop.cz/8641/sekce/operacni-programy-2007-2013>.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR *Regionální operační program NUTS II Severozápad* [online]. [cit. 2016-07-10]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-Severozapad>.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR *Operační program životního prostředí* [online]. [cit. 2016-07-10]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Operacni-program-zivotniho-prostredi>.

fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Zivotni-prostredi.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR *Integrovaný operační program* [online]. [cit. 2016-07-10]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/IOP>.

SRDCE ČECH O.P.S. *Operační programy regionů* [online]. [cit. 2016-10-28]. Dostupné z WWW: <http://www.greenlighting.cz/cz/redakce/financovani/operacni-programy-regionu/c147>.

Příloha č. 1 – Dotační projekty v období 2010 – 2014

Název projektu	Program	Poskytovatel dotace
Rok 2010		
Rekonstrukce Kludského vily v ul. Vinařická 363, Jirkov pro účely městské knihovny	Regionální operační program Severozápad	Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad
Projekt obnovy lesa v imisní oblasti Krušných hor 2009 - 2011 - dílčí část Město Jirkov	Operační program Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí ČR
Školní hřiště pro ZŠ Krušnohorská a ZŠ Školní	Regionální operační program Severozápad	Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad
Digitalizace kina Jirkov	Technický rozvoj a modernizace české kinematografie	Státní fond ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie
IPRM Jirkov - Lokalita Na Borku - ostatní aktivity	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
IPRM - Lokalita č. 1 Na Borku	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Rok 2011		
Realizace úspor energií - 2. ZŠ Jirkov	Operační program Životní prostředí	Státní fond životního prostředí ČR
Rekonstrukce komunikací a veřejných prostranství v historickém centru města Jirkova	Regionální operační program Severozápad	Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad
Zrestaurování sochy sv. Jana Nepomuckého v Jirkově	Program na záchranu a obnovu kulturních památek Ústeckého kraje	Ústecký kraj
Kamenný chrlič s kašnou - restaurování, I. etapa	Podpora obnovy kulturních památek	Ministerstvo kultury ČR
Rekonstrukce komunikací a veřejných prostranství v historickém centru města Jirkova	Regionální operační program Severozápad	Ústecký kraj
Zateplení a sanace panelového domu č.p. 1242	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Obnova porostů náhradních dřevin lesů města Jirkova pro období 2010-2013	Operační program Životní prostředí	Státní fond životního prostředí ČR

Název projektu	Program	Poskytovatel dotace
Rok 2012		
Realizace úspor energií - 1. Základní škola, Jirkov	Operační program Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí ČR
Obnova porostů náhradních dřevin lesů města Jirkova pro období 2011 - 2015	Operační program Životní prostředí	Státní fond životního prostředí ČR
Rok 2013		
Realizace úspor energie objektu 4. ZŠ ul. Krušnohorská Jirkov	Operační program Životní prostředí	Státní fond životního prostředí ČR
Restaurování kamenného chrliče s kašnou v areálu zámku Červený hrádek - II. etapa	Program rozvoje venkova	Státní zemědělský intervenční fond
Zateplení a sanace panelového domu, Pionýrů 1704-1706, Jirkov	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Rozšíření a doplnění kamerového systému MP Jirkov - oblast IPRM - Vinařice	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Rok 2014		
Zateplení a sanace panelového domu, Krušnohorská 1658, Jirkov	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Zateplení a sanace panelového domu, Krušnohorská 1659, Jirkov	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Pionýrů 1704-1706, Jirkov - Rekonstrukce výtahu	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Krušnohorská 1658, Jirkov - Rekonstrukce výtahu	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Krušnohorská 1659, Jirkov - Rekonstrukce výtahu	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Realizace úspor energií Mateřská škola Studentská 1318, Jirkov	Operační program Životní prostředí	Státní fond životního prostředí ČR
IPRM - veřejná prostranství (5 projektů)	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
IPRM Jirkov - parkoviště v ul. Mládežnická, Jirkov	Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Příloha č. 2 - Dotazník - hospodaření města Jirkova

Jsem studentem posledního ročníku České zemědělské univerzity v Praze, Provozně ekonomické fakulty, obor Veřejná správa a regionální rozvoj, a v současné době dokončuji diplomovou práci na téma "Zhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření a rozvoj obce či města".

Součástí mojí práce je anketa, jejímž cílem je zjistit, jak se zastupitelé města Jirkova zajímají o rozpočet a hospodaření města, jsou či nejsou spokojeni s hospodařením města či jaký mají názor na financování dotačních projektů.

Děkuji za Váš čas, který věnujete vyplnění tohoto dotazníku, který je naprosto anonymní a jeho vyplnění zabere přibližně 5 minut. Jiří Kordanič

*Povinné pole

Pohlaví *

- Muž
- Žena

Věk *

- 15 - 19
- 20 - 29
- 30 - 39
- 40 - 49
- 50 a více

Dosažené vzdělání *

- Základní
- Střední - vyučen(a)
- Střední - maturita
- Vysokoškolské - bakalářské
- Vysokoškolské - magisterské

V Jirkově žijete *

- 0 - 9 let
- 10 - 19 let
- 20 a více let

Zajímáte se o hospodaření města Jirkova? *

- Ano
- Ne
- Pokud jste na předchozí otázku odpověděli NE, uveďte důvod Vašeho nezájmu.

Jakým způsobem získáváte informace o hospodaření města? *

- Noviny, tisk
- Internet
- Osobní účast na zasedáních městského zastupitelstva
- Nezajímám mne to

- Jiné:

Víte o možnosti účasti veřejnosti při projednávání k návrhu rozpočtu obce? *

- Ano
- Ne

Je Vám známa struktura rozpočtu města? *

- Ano
- Ne

Je Vám známa struktura příjmů a výdajů rozpočtu města? *

- Ano
- Ne

Zohledňuje město dle Vašeho názoru při financování výdajů potřeby obyvatel? *

- Ano
- Ne
- Nevím

Je Vám známo, že z rozpočtu města Jirkova jsou spolufinancovány projekty z Evropské unie a dalších zdrojů? *

- Ano
- Ne

Jsou dle Vašeho názoru dotace pro město přínosem? *

- Ano
- Ne
- Nevím
- V případě, že jste v předchozí otázce odpověděli "Ano" nebo "Ne", uveďte důvod

Setkal/a jste se v Jirkově s nějakým realizovaným projektem Vy osobně? Vypište Vám známé projekty. *

Myslíte si, že město díky dotacím doznalo viditelných proměn?

- Ano
- Ne
- Nevím

Souhlasíte se zadlužením města, aby mohlo i v budoucnu spolufinancovat projekty z Evropské unie či z jiných dotačních zdrojů? *

- Ano
- Ne